

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت سرمایه انسانی و توسعه اشتغال
مرکز آمار و اطلاعات بازار کار، تعاون و رفاه

فصلنامه آمار کار

نشریه مرکز آمار و اطلاعات بازار کار، تعاون و رفاه
سال سوم - شماره 7 - تابستان 1390

نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - روبروی هتل لاله - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - طبقه چهارم

تلفن: 88955033

دورنگار: 88955034

پست الکترونیک: Imiscenter@gmail.com

درگاه الکترونیکی: www.amarkar.ir

فهرست مطالب

3.....	مقدمه
4.....	فصل اول : تعاریف و مفاهیم
8.....	فصل دوم : آمارهای تامین اجتماعی
9.....	توزیع حوادث ناشی از کار به تفکیک علت وقوع حادثه – فروردین لغایت خرداد ماه 1390
10.....	تعداد بیمه شدگان حادثه دیده ناشی از کار صندوق تامین اجتماعی به تفکیک جنسیت، استان و مناطق - فروردین لغایت خرداد ماه 1390
11.....	تعداد بیمه شدگان اصلی صندوق تامین اجتماعی به تفکیک نوع بیمه، استان و مناطق - پایان خرداد ماه 1390
12.....	تعداد مستمری بگیران صندوق تامین اجتماعی به تفکیک نوع مستمری، استان و مناطق - پایان خرداد ماه 1390
13.....	تعداد بیمه شدگان و مستمری بگیران اصلی و تبعی صندوق تامین اجتماعی به تفکیک استان و مناطق - پایان خرداد ماه 1390
14.....	فصل سوم : تحقیقات و پژوهشها
15.....	گزارش نتایج طرح نظر سنجی از کارکنان وزارت کار و امور اجتماعی در خصوص اجرای طرح دورکاری
35.....	گزارش نتایج اجرای طرح ارزیابی و تمام شماری بنگاههای اقتصادی زودبازده و کارآفرین در سال 1388
45.....	نقش فناوری اطلاعات در بهبود کیفیت داده‌های بازار کار
50.....	فصل چهارم : آمارهای اقتصادی
51.....	آمار مقدماتی صادرات قطعی غیر نفتی (با احتساب میعانات گازی و بدون احتساب نفت و گاز) و آمار مقدماتی واردات در نه ماهه نخست سال‌های 89-1388
52.....	فصل پنجم: تازه های خبری
53.....	سیاست‌های کلی اشتغال ابلغی از سوی مقام معظم رهبری به روسای قوای سه گانه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و دبیر شورای نگهبان در تاریخ 1390/4/28
54.....	برنامه‌های عملیاتی و پیشنهادی جناب آقای دکتر شیخ الاسلامی وزیر محترم برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
55.....	ارائه پیش نویس طرح تمام شماری بنگاههای اقتصادی کشور به شورای عالی آمار
57.....	اطلس جامعه کار و تولید کشور
58.....	اصلاح قانون کار
59.....	طرح کامل‌سازی، انسجام بخشی و روزآمدی آمار و سیستم‌های بازار کار
61.....	نیازسنجی آموزشی
61.....	بهبود و ارتقای طرح‌های آماری مرکز آمار ایران
62.....	طرح آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت‌های تحقیق و توسعه
65.....	تمهیدات لازم جهت اجرای طرح سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال 1390
66.....	اطلاعات مربوط به تعاونی‌های کشور
68.....	تعاریف و مفاهیم استاندارد بخش آموزش، پژوهش و فناوری

مقدمه:

در پایان لازم است از تلاش و همت همکارانم خانمها، هما طاهری پور، بنفشه رئیسی، شهلا صباغی، فریده دل عظیمی و زهرا بوجار و آقای محمد حیدری در تهیه و تنظیم این نشریه و نظارت آقایان رامین بهزاد مدیر پژوهش و طرحهای آماری و حمید اردهه مدیر تهیه و تنظیم اطلاعات بازار کار و داده آمایی این مرکز قدردانی نمایم.

سید نعمت ا... میرفلاح نصیری

رئیس مرکز آمار و اطلاعات بازار کار، تعاون و رفاه

به منظور نیل به یکی از اهداف مهم مرکز آمار و اطلاعات بازار کار - ارائه تصویری شفاف از تحولات بازار کار - این مرکز افتخار دارد، با انتشار " فصلنامه آمار کار - تابستان 90 " آخرین اطلاعات آماری مربوط به تامین اجتماعی، وضعیت اقتصادی به همراه مقالات پژوهشی و تازه‌های خبری در زمینه بازار کار را در حد توان خویش در اختیار مخاطبین و علاقمندان قرار دهد و بخشی از نیازهای کاربران را مرتفع گرداند.

در این راستا با توجه به ادغام وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی، تعاون و رفاه و تامین اجتماعی در فصلهای آتی، رویکرد فصلنامه با در نظر گرفتن فعالیت‌های جاری سه وزارتخانه پیشین در قالب مرکز آمار و اطلاعات بازار کار، تعاون و رفاه خواهد بود.

این مرکز امیدوار است تا با تبادل نظر با صاحب نظران امر بتواند به توفیق بیشتری در رسیدن به اهداف خود دست یابد. به همین جهت از کلیه خوانندگان فصلنامه تقاضا می‌شود فرم نظرسنجی پیوست را تکمیل و در اختیار مرکز قرار دهند.

همچنین از مقالات پژوهشی، تحلیلی و خبری مرتبط با آمار و اطلاعات حوزه‌های بازار کار، تعاون و رفاه جهت درج در فصلنامه استقبال خواهد شد.

فصل اول تعاریف و مفاهیم

شرکت تعاونی

شرکتی است که با حداقل 7 نفر حقیقی یا حقوقی غیر دولتی به منظور رفع نیازمندی‌های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضا از طریق خودیاری و کمک متقابل آنان، براساس قانون بخش تعاون برای انجام یک یا چند فعالیت اقتصادی تشکیل و ثبت می‌شود.

عضو شرکت تعاونی

شخصی است حقیقی یا حقوقی غیر دولتی که واجد شرایط مندرج در قانون بخش تعاونی بوده و ملتزم به اهداف بخش تعاونی و اساسنامه قانونی تعاونی باشد.

شاغلین تعاونی

اشخاص حقیقی که به صورت تمام وقت یا پاره وقت در شرکت تعاونی کار می‌کنند به عنوان شاغل تعاونی محسوب می‌شوند.

بنگاه

بنگاه مکان یا قسمتی از مکان است که ثابت (غیر متحرک) بوده و در آن فعالیت اقتصادی مستمر و منظم به منظور ارائه خدمت، تولید یا فروش، تحت مدیریت و حسابداری واحد انجام می‌گیرد. چنانچه فعالیت اقتصادی مستمر و منظم مزبور در محل سکونت خانوار انجام گیرد، محل انجام آن فعالیت در صورتی بنگاه تلقی می‌شود که فعالیت، تحت مدیریت هیچ یک از اعضای خانوار یا خانوارهای ساکن در مکان نباشد.

منظور از فعالیت اقتصادی مستمر و منظم، فعالیتی است که در بیشتر ایام سال، یا دوره معینی از سال، طبق برنامه زمانی مشخص انجام می‌شود.

فعالیت اقتصادی بنگاه:

منظور فعالیت اصلی است که به منظور تولید کالا یا عرضه خدمت در بنگاه اقتصادی انجام می‌شود و بیشترین ارزش تولید را برای بنگاه ایجاد کند.

مزد و حقوق بگیران مشمول قانون کار:

منظور از مزد و حقوق بگیران مشمول قانون کار، شاغلینی از بنگاه هستند که در قبال کار، مزد یا حقوق دریافت می‌نمایند و بنا به مقررات قانون کار به استخدام کارفرما در آمده‌اند و مشمول دیگر مقررات استخدامی نظیر استخدام کشوری، لشگری، نظام بانکی، نظام پزشکی نیستند.

بنگاه مشمول قانون کار:

بنگاهی که حداقل یک نفر مزد و حقوق بگیر مشمول قانون کار داشته باشد.

کار از راه دور (دور کاری):

دورکاری یک انتخاب است راجع به روش انتخاب انجام کار، که به کارکنان اجازه می‌دهد تمام یا قسمتی از کارشان را خارج از محیط کاری انجام دهند، یعنی افرادی می‌توانند از خانه، از یک مرکز ارتباط از راه دور در نزدیکی خانه‌شان یا از محل کار دیگری وظایف کاریشان را انجام دهند. (مجله کانکشنز سپتامبر 2004)

دورکاری استفاده از رایانه و ارتباطات راه دور به منظور تغییر موقعیت جغرافیایی محل کار و انجام وظایف شغلی است. (کمیسون اروپا)

طرح توسعه‌ای :

طرحی است که بنگاه اقتصادی آن قبل از دریافت تسهیلات فعال بوده و مجری طرح برای توسعه بنگاه اقتصادی خود نیاز به دریافت تسهیلات دارد که معمولاً خرید تجهیزات و ماشین آلات یا توسعه ساختمان در آن پیش بینی می‌شود.

طرح تکمیلی :

طرحی است که قبل از ارائه آن بنگاه غیرفعال ولی دارای پیشرفت فیزیکی بوده و متقاضی به دلیل کمبود نقدینگی قادر به تکمیل آن نمی‌باشد و جهت تکمیل و بهره برداری از بنگاه، نیاز به دریافت تسهیلات دارد.

طرح سرمایه در گردش :

این طرح مربوط به بنگاه‌های فعالی است که دچار مشکل نقدینگی می‌باشند و دریافت تسهیلات منجر به حفظ و تثبیت اشتغال و فعال نگه داشتن بنگاه می‌گردد. (به استثنای بخش مسکن)

نوع مدیریت طرح :

خصوصی: بنگاهی است که سرمایه‌گذاری در فعالیت اقتصادی آن توسط افراد یا موسسات خصوصی انجام گرفته است.

تعاونی: بنگاهی است که براساس قانون تشکیل تعاونی‌ها ایجاد شده است.

طرح قرارداد منعقد شده :

طرحی است که بانک عامل پس از تصویب در دستگاه‌های اجرایی و کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان، با مجری طرح قرارداد منعقد می‌کند.

دورکاری به معنای انجام وظایف محول شده بدون حضور فیزیکی کارمند واجد شرایط در محل کار سازمان خود با رعایت ضوابط و برای دوره زمانی مشخص است. (آیین نامه دور کاری مصوب هیات دولت)

کارمند دورکار :

آن دسته از کارمندان دولت که در راستای طرح دور کاری و در چارچوب ضوابط تعیین شده به انجام وظایف می‌پردازند.

رضایت مندی :

یک اصطلاح روانشناسی است که به میزان تطابق و هماهنگی انتظارات با واقعیتها، رخدادهای و خرسندی فرد (کارکن دورکار) از اجرای طرح دورکاری دلالت می‌کند.

طرح زودبازده :

طرحی است که مدت زمان اجرای آن کمتر یا برابر 24 ماه بوده و مدت زمان باز پرداخت و تنفس متناسب با جداول مالی طرح حداکثر 5 سال باشد و مجموع دوران اجرا و بازپرداخت حداکثر 7 سال می‌باشد.

بنگاه اقتصادی زود بازده و کار آفرین :

بنگاهی است که پس از تصویب طرح زود بازده و دریافت تسهیلات موظف به ایجاد و یا تثبیت اشتغال می‌باشد.

طرح جدید :

طرحی است که با اجرای آن متقاضی، کسب و کار جدیدی را شروع می‌کند.

تذکر: در طرح‌های بخش مسکن در صورتی که بنا در حال ساخت باشد وضعیت کنونی طرح فعال در نظر گرفته می‌شود.

طرح مطابق با قرارداد منعقد:

طرحی است که تمام مراحل اجرایی آن مطابق با طرح کسب و کار پیشنهادی و بر اساس قرارداد منعقد شده با بانک عامل انجام پذیرفته باشد. اگر بخشی از مراحل اجرایی آن انجام نپذیرفته باشد طرح دارای مغایرت با قرارداد منعقد تلقی می‌شود.

در حال ساخت یا تجهیز و تکمیل:

طرح در مرحله ساخت بنا (به استثنای بخش مسکن) و یا خرید ادوات، ماشین‌آلات و تجهیزات است.

طرح تکمیل نشده و راکد:

در صورتی که طرح مطابق با کسب و کار پیشنهادی و قرارداد منعقد با بانک بنا به هر دلیلی تکمیل نشده و در زمان مراجعه نیز هیچگونه اقدامی جهت تکمیل آن انجام نمی‌پذیرد.

طرح اجرا نشده:

طرحی است که تسهیلات در امور غیر اشتغالزا مصرف گردیده و یا هیچگونه کسب و کاری صورت نگرفته است.

نظام اطلاع‌رسانی بازارکار:

مجموعه‌ای از سازمانها، قواعد و مکانیزم‌هایی است که برای تولید اطلاعات بازارکار طراحی گردیده است.

تعهد اشتغال:

تعهدی است که مجری طرح به ازای دریافت تسهیلات موظف به ایجاد و یا تثبیت اشتغال با توجه به قرارداد منعقد می‌باشد.

ایجاد اشتغال:

منظور تعداد افرادی است که مجری طرح در نتیجه استفاده از تسهیلات شاغل نموده است.

تثبیت اشتغال:

منظور تعداد شاغلینی است که قبلاً در همان بنگاه کار می‌کرده‌اند و به واسطه اجرای طرح، اشتغال آنها تثبیت شده است.

طرح بهره‌برداری شده:

طرحی است که مجری طرح پس از دریافت تسهیلات و سپری کردن دوران سازندگی آماده تولید کالا یا ارائه خدمت مورد نظر خود می‌باشد. در غیر اینصورت طرح به بهره‌برداری نرسیده تلقی می‌گردد.

طرح فعال:

طرحی است که در زمان مراجعه به بنگاه، بهره‌برداری شده و دارای فعالیت باشد. در غیر این صورت طرح غیرفعال تلقی می‌گردد.

طرح تکمیل شده:

طرحی که تمامی مراحل اجرایی آن مطابق با طرح کسب و کار پیشنهادی و بر اساس قرارداد منعقد با بانک تکمیل گردیده باشد. در غیر این صورت طرح تکمیل نشده تلقی می‌گردد.

فصل دوم

آمارهای تامین اجتماعی

آیا می دانید تعداد افراد بیمه شده حادثه دیده ناشی از کار طی سه ماهه اول سال 1390، در کل کشور 4581 نفر بوده است؟

توزیع حوادث ناشی از کار به تفکیک علت وقوع حادثه - فروردین لغایت خرداد 1390

تعداد	علت وقوع حادثه
243	وسایل بی حفاظ
175	وسایل معیوب
2730	بی احتیاطی
5	نور ناقص
1	تهویه نامطلوب
10	لباس خطرناک
45	فقدان اطلاعات
11	عدم آموزش
136	عدم استفاده از وسایل حفاظتی
335	عدم رعایت مقررات ایمنی
25	ازدحام و بی نظمی تجهیزات
1121	سایر علل
4837	جمع کل

ماخذ: سازمان تامین اجتماعی - دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی

* ذکر این نکته ضروری است که دلیل مغایرت جمع کل جدول فوق با جمع کل حادثه دیدگان، امکان تعدد وقوع رخدادی با بیش از یک علت برای یک حادثه دیده می‌باشد.

تعداد بیمه شدگان حادثه دیده ناشی از کار صندوق تامین اجتماعی به تفکیک جنسیت، استان و مناطق

فروردین لغایت خرداد ماه 1390

استان	مرد	زن	جمع
آذربایجان شرقی	240	5	245
آذربایجان غربی	121	2	123
اردبیل	42	1	43
اصفهان	440	22	462
البرز	166	0	166
ایلام	72	0	72
بوشهر	66	0	66
تهران بزرگ	435	15	450
چهارمحال و بختیاری	61	0	61
خراسان رضوی	131	4	135
خراسان جنوبی	19	1	20
خراسان شمالی	24	0	24
خوزستان	373	3	376
زنجان	131	1	132
سمنان	154	6	160
سیستان و بلوچستان	35	1	36
شهرستانهای تهران	231	12	243
فارس	279	8	287
قزوین	219	3	222
قم	44	0	44
کردستان	63	2	65
کرمان	101	8	109
کرمانشاه	87	0	87
کهگیلویه و بویراحمد	40	0	40
گلستان	39	1	40
گیلان	147	2	149
لرستان	44	0	44
مازندران	166	2	168
مرکزی	269	4	273
هرمزگان	71	1	72
همدان	69	2	71
یزد	95	1	96
جمع	4474	107	4581

ماخذ: سازمان تامین اجتماعی - دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی

تعداد بیمه شدگان اصلی صندوق تامین اجتماعی به تفکیک نوع بیمه، استان و مناطق - پایان خرداد ماه 1390

استان	جمع	اجباری	خاص	مقرری بگیران بیمه بیکاری	توافقی
کل کشور	10632022	8406545	1856799	160578	208100
آذربایجان شرقی	518173	346557	155564	10340	5712
آذربایجان غربی	272698	195003	64809	5133	7753
اردبیل	124644	90358	30994	1862	1430
اصفهان	860686	631888	200421	16258	12119
البرز (کرج)	317319	239541	64464	11183	2131
ایلام	71058	57247	10968	325	2518
بوشهر	251433	231626	10817	2137	6853
چهارمحال و بختیاری	117226	77675	37642	974	935
خراسان جنوبی	68727	54435	12623	429	1240
خراسان رضوی	680120	549086	105836	11676	13522
خراسان شمالی	81571	63577	16742	598	654
خوزستان	697166	622353	61984	5731	7098
زنجان	134770	100628	28407	3675	2060
سمنان	134557	111125	19711	2597	1124
سیستان و بلوچستان	144552	121291	17741	607	4913
تهران بزرگ	2048656	1775465	233769	24493	14929
شهرستانهای تهران	429563	351994	66257	10691	621
فارس	564355	422597	121267	8323	12168
قزوین	197567	156117	22972	7093	1385
قم	172942	103778	31114	1512	36538
کردستان	145458	101686	39188	2244	2340
کرمان	303205	232921	62697	1975	5612
کرمانشاه	187608	141244	42464	2156	1744
کهگیلویه و بویر احمد	73789	65586	6557	258	1388
گلستان	186682	148321	29098	2673	6590
گیلان	300660	224829	68064	5042	2725
لرستان	176496	123825	37312	2055	13304
مازندران	475580	344098	96820	7334	27328
مرکزی	250011	199973	42986	4709	2343
هرمزگان	235199	220148	10574	990	3487
همدان	177771	120646	52092	2078	2955
یزد	231780	180927	44845	3427	2581

مأخذ: سازمان تامین اجتماعی - دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی

تعداد مستمری بگیران صندوق تأمین اجتماعی به تفکیک نوع مستمری، استان و مناطق - پایان خرداد ماه 1390

استان	بازنشسته	از کار افتاده	بازمانده	جمع بر اساس نفر *
کل کشور	1012492	104871	930519	2047882
آذربایجان شرقی	46910	6537	41089	94536
آذربایجان غربی	14722	2006	19150	35878
اردبیل	9700	1548	12769	24017
اصفهان	102319	6888	73580	182787
البرز	52760	4854	41126	98740
ایلام	2780	762	4644	8186
بوشهر	6213	1711	9553	17477
چهارمحال و بختیاری	7082	1358	10652	19092
خراسان جنوبی	3985	504	4121	8610
خراسان رضوی	54127	6906	58000	119033
خراسان شمالی	3927	779	9647	14353
خوزستان	61627	6993	94127	162747
زنجان	11768	1698	10746	24212
سمنان	12434	1532	11988	25954
سیستان و بلوچستان	6303	1098	14116	21517
تهران بزرگ	231971	14699	166204	412874
شهرستانهای تهران	45607	4403	37350	87360
فارس	47746	6962	52112	106820
قزوین	30349	1792	18699	50840
قم	12133	1545	10745	24423
کردستان	8087	1691	11611	21389
کرمان	26044	3442	29366	58852
کرمانشاه	13549	2010	9532	25091
کهگیلویه و بویر احمد	3239	665	6813	10717
گلستان	12355	1891	14340	28586
گیلان	48155	4927	33695	86777
لرستان	15340	1849	21753	38942
مازندران	49952	5030	39638	94620
مرکزی	27517	2637	18987	49141
هرمزگان	8123	790	10988	19901
همدان	12044	2423	17159	31626
یزد	23624	2941	16219	42784

جمع بر اساس نفر = بازنشسته + از کار افتاده + بازمانده

ماخذ: سازمان تأمین اجتماعی - دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی

تعداد بیمه شدگان و مستمری بگیران اصلی و تبعی صندوق تامین اجتماعی به تفکیک استان و

مناطق - پایان خرداد ماه 1390

تحت پوشش	مستمری بگیران			بیمه شدگان			استان
	جمع	تبعی	اصلی	جمع	تبعی	اصلی	
32678269	4059086	2011204	2047882	28619183	17987161	10632022	کل کشور
1580030	192296	97760	94536	1387734	869561	518173	آذربایجان شرقی
837694	63742	27864	35878	773952	501254	272698	آذربایجان غربی
401520	45479	21462	24017	356041	231397	124644	اردبیل
2667241	368763	185976	182787	2298478	1437792	860686	اصفهان
1039070	201150	102410	98740	837920	520601	317319	البرز
204603	16413	8227	8186	188190	117132	71058	ایلام
618672	34440	16963	17477	584232	332799	251433	بوشهر
365746	36154	17062	19092	329592	212366	117226	چهارمحال و بختیاری
189839	16845	8235	8610	172994	104267	68727	خراسان جنوبی
2107889	221738	102705	119033	1886151	1206031	680120	خراسان رضوی
257265	28539	14186	14353	228726	147155	81571	خراسان شمالی
2386703	318578	155831	162747	2068125	1370959	697166	خوزستان
405498	49936	25724	24212	355562	220792	134770	زنجان
401634	48454	22500	25954	353180	218623	134557	سمنان
470258	40724	19207	21517	429534	284982	144552	سیستان و بلوچستان
5838197	790812	377938	412874	5047385	2998729	2048656	تهران بزرگ
1345963	176887	89527	87360	1169076	739513	429563	شهرستان‌های تهران
1695208	208837	102017	106820	1486371	922016	564355	فارس
674351	121548	70708	50840	552803	355236	197567	قزوین
576709	70747	46324	24423	505962	333020	172942	قم
436033	39758	18369	21389	396275	250817	145458	کردستان
971371	108280	49428	58852	863091	559886	303205	کرمان
570712	56002	30911	25091	514710	327102	187608	کرمانشاه
238255	19610	8893	10717	218645	144856	73789	کهگیلویه و بویراحمد
570905	53756	25170	28586	517149	330467	186682	گلستان
986350	168897	82120	86777	817453	516793	300660	گیلان
603360	79154	40212	38942	524206	347710	176496	لرستان
1486051	183258	88638	94620	1302793	827213	475580	مازندران
782404	115162	66021	49141	667242	417231	250011	مرکزی
686392	39133	19232	19901	647259	412060	235199	هرمزگان
561023	57675	26049	31626	503348	325577	177771	همدان
721322	86319	43535	42784	635003	403223	231780	یزد

فصل سوم

تحقیقات و پژوهش ها

اعلام نظر پیش از آنکه داده‌هایی در اختیار داشته باشیم اشتباهی است بزرگ

گزارش نتایج طرح نظر سنجی از کارکنان وزارت کار و امور اجتماعی¹ در خصوص اجرای طرح دورکاری

مقدمه :

گسترش و پیچیدگی مدیریت سازمانی در دنیای کنونی کسب و کار، کارشناسان و نظریه پردازان این زمینه را بر آن داشته تا شیوه‌ها و فرایندهای نوین و متفاوتی را ایجاد و ارائه کنند. تغییرات بیرونی و درونی به عنوان عناصر همیشگی فضای اقتصادی، راهکارهای بهینه‌ای را می‌طلبد که فعالیت سازمانها را در مسیری جهت دهی کنند که از فرصتها و چالشها بهترین استفاده حاصل شود.

از طرفی، رشد روزافزون فناوری‌های مدرن در سالهای اخیر خود عاملی موثر در شکل‌گیری تدابیر راهبردی مدیران در تصمیم‌گیریهای گوناگون بوده است. با پیشرفت فناوری اطلاعات کارکردن براساس قراردادهای رایج تحت تاثیر قرار گرفته و پدیده‌ای به نام "کار از راه دور (دور کاری - Teleworking)" به ویژه در کشورهای صنعتی باب گردید. کار از راه دور، شیوه‌ای نوین در انجام وظایف شغلی افراد است که به مدد فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، ادوات رایانه‌ای و مخابراتی، جایگزین دفاتر و ادارات شده و امروزه طیف گسترده‌ای از مشاغل و افراد مختلف، از اپراتورهای معمولی گرفته تا مدیران و مسوولان ارشد اجرایی در بر می‌گیرد. در واقع، کار از راه دور تبلور عینی کاربرد ICT در عرصه

اشتغال به منظور ایجاد فرصتهای شغلی نوین برای افراد و سازماندهی مجدد مشاغل می‌باشد.

کار از راه دور، به مثابه رویکردی مبتنی بر فناوری اطلاعات (تلفن، دورنگار، پست الکترونیکی، پست صوتی، شبکه‌های محلی، منطقه‌ای و جهانی نظیر شبکه اینترنت و...) و متضمن مبانی، مفاهیم، چارچوبها، قوانین و الزامات ویژه است که می‌تواند همچون رهیافتی اثر بخش در سازماندهی مجدد مشاغل و در راستای ضرورت چابک سازی سازمان به منظور حضور موثرتر در عرصه رقابت، مورد توجه قرار گیرد.

استفاده از ICT فقط به این نکات ختم نمی‌شود، بلکه اهمیت موضوع در این است که استفاده از ICT باعث دگرگونی در فرایند اشتغال و ماهیت مشاغل گردیده است. همچنین استفاده از ICT باعث تغییراتی در آموزشهای حرفه‌ای، روابط شغلی، حقوق کار و... شده است. در پاره‌ای موارد کاربرد ICT باعث شده تا مشاغلی با ویژگیها و ساختارها جدید و یا متحول ایجاد شوند که در مجموع به این گونه مشاغل E-work یا Telework (دورکاری) و یا در اصطلاح Telecommuting گفته می‌شود.

در نگاه به آینده دورکاری، عوامل گوناگونی از جمله رشد آزاد سازی مخابراتی، رشد تعداد رایانه‌های خانگی متصل به اینترنت، کاهش هزینه‌های اتصال به اینترنت، رشد پهنای باند، لزوم افزایش بهره‌وری و صرفه جویی و نیز ضرورت شیوه زندگی متوازن‌تر در میان کارکنان بر میزان رشد و توفیق این طرح، اثر می‌گذارد.

1. با توجه به اینکه این طرح قبل از ادغام وزارتخانه‌ها به انجام رسیده، لذا از وزارت کار و امور اجتماعی در متن نام برده شده است.

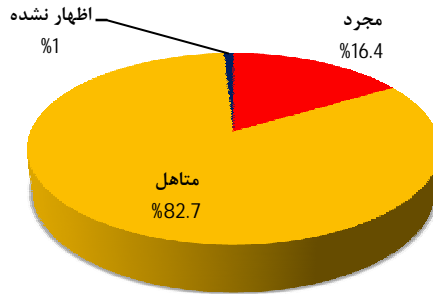
کلیه کارکنان دورکار وزارت کار و امور اجتماعی جامعه آماری این طرح را تشکیل می دهند. مکان اجرا برای انجام این بررسی، ستاد وزارت کار و امور اجتماعی می باشد. به عبارت دیگر در این طرح صرفاً کارکنان دورکار حوزه ستادی لحاظ گردیدند. به منظور انجام این طرح و گردآوری اطلاعات مورد نیاز، فاصله زمانی 29 خرداد تا 12 تیر ماه سال 1390 (دو هفته کاری) جهت توزیع پرسشنامه های تهیه شده بین واحدهای نمونه آماری و تکمیل توسط آنها در نظر گرفته شد. روش نمونه گیری، طبقه بندی با تخصیص متناسب و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه و حجم نمونه 120 نفر می باشد. گزارش حاضر، برخی نتایج این نظرسنجی را ارائه می نماید.

موضوع دورکاری در سال 1389 از سوی وزیر محترم کار و امور اجتماعی به منظور کاهش هزینه ها، صرفه جویی در وقت، جلوگیری از اتلاف انرژی، افزایش زمان حضور کارکنان در منزل و جلوگیری از رفت و آمدهای غیر ضروری، کاهش فساد اداری و... مطرح گردید.

طرح دورکاری در آذر ماه 1389 در وزارت متبوع اجرا گردید. پس از گذشت 7 ماه از اجرای این طرح در وزارت متبوع، مرکز آمار و اطلاعات بازار کار به منظور بررسی همه جانبه نیازها و نظرات کارکنان وزارت کار و امور اجتماعی درخصوص اجرای طرح دورکاری و با هدف شناخت نقاط قوت و ضعف طرح، اقدام به نظرسنجی از کارکنان درخصوص نحوه اجرای طرح دورکاری نمود.

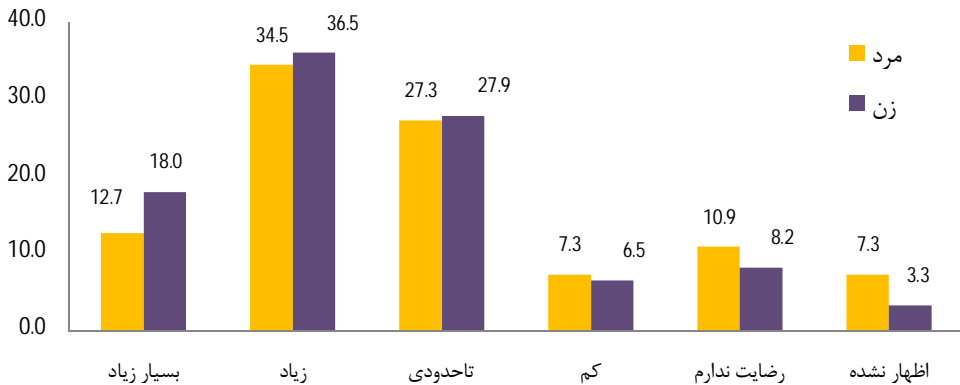
توزیع کارکنان دور کار بر حسب وضع تاهل

قابل ذکر است 73.3 درصد از کارکنان دورکار در گروه سنی 30 تا 44 سال قرار دارند.

بیشترین سهم کارکنان دورکار مربوط به گروه سنی 35-39 سال با 35.5 درصد و کمترین سهم مربوط به گروه سنی کمتر از 30 سال با 1.7 درصد می باشد.

میزان رضایت کارکنان دورکار از اجرای طرح دورکاری بر حسب جنسیت

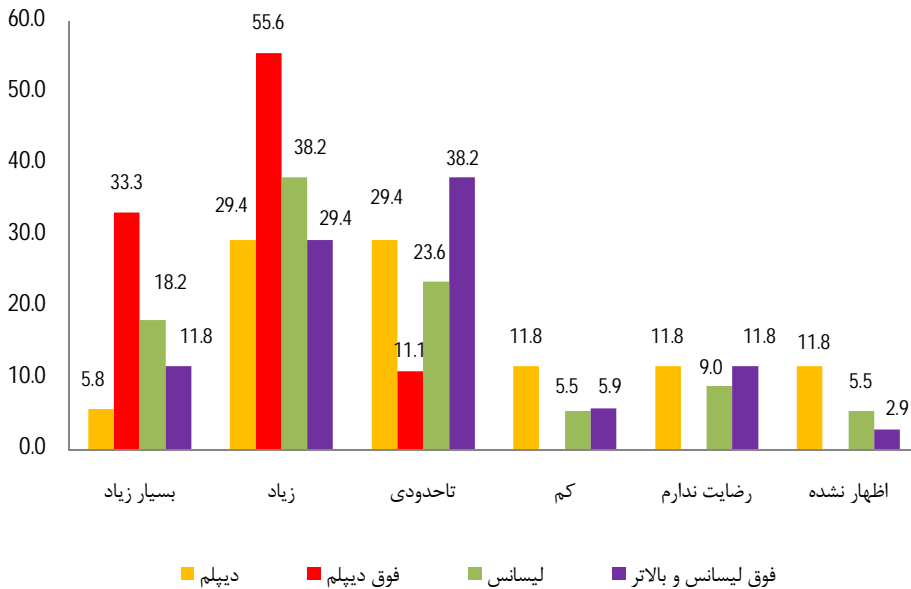

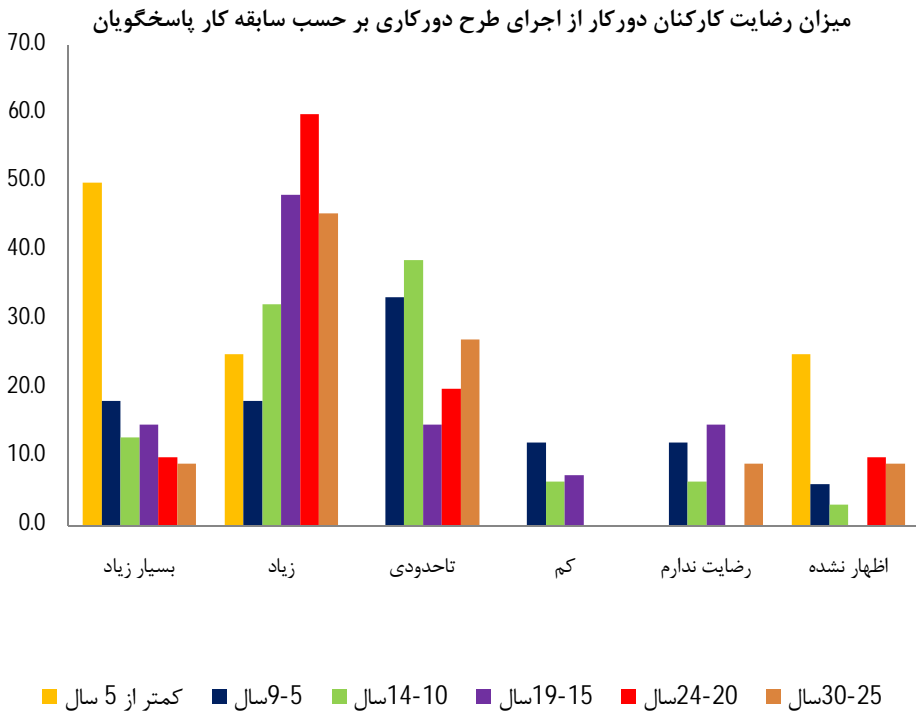
این مورد حاکی از آن است که میزان رضایت زنان انتخاب شده در نمونه از اجرای طرح دورکاری از مردان منتخب، اندکی بیشتر است.

در مجموع 47.2 درصد از مردان میزان رضایت خود را زیاد یا بسیار زیاد اعلام داشته‌اند؛ در حالی که این رقم برای زنان 54.1 درصد بوده است.

میزان رضایت کارکنان دورکار از اجرای طرح دورکاری برحسب میزان تحصیلات

85.3 درصد از کارکنان دورکار دارای تحصیلات عالی (فوق دیپلم و بالاتر) و 14.7 درصد دارای تحصیلات دیپلم می‌باشند.

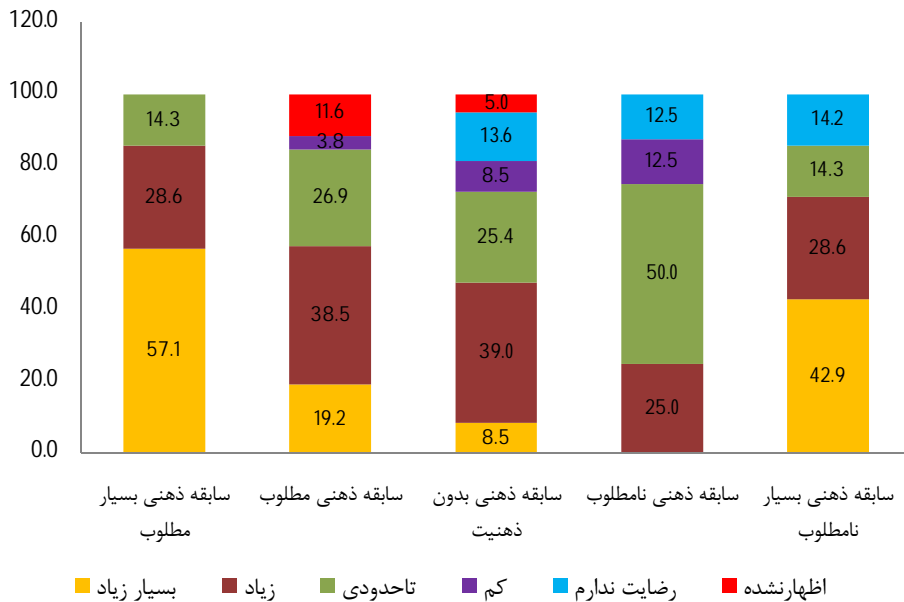

رضایت کارکنان دورکار از اجرای طرح مزبور به سابقه کار گرایش ندارد.

با توجه به نتایج به دست آمده در تحلیل‌های آماری فوق، می‌توان گفت با اطمینان 0.95 درصد میزان

میزان رضایت کارکنان دورکار از اجرای طرح دورکاری بر حسب سابقه ذهنی
کارکنان پیش از اجرای طرح در خصوص طرح دورکاری

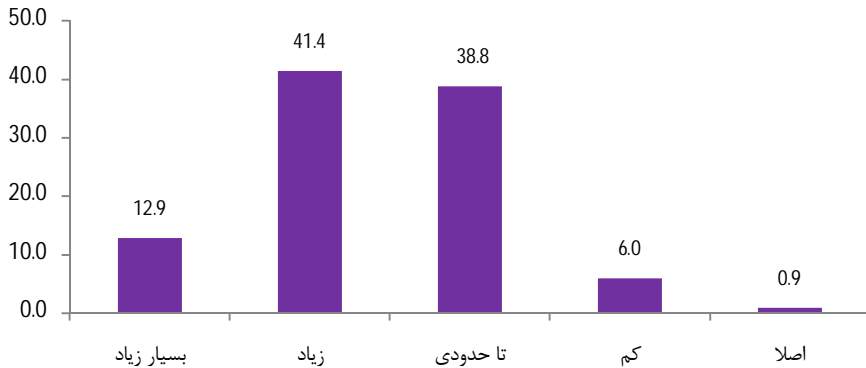

نکته قابل توجه آن است که 71.5 درصد کارکنان دورکار، علیرغم آنکه پیش از اجرای طرح نسبت به آن سابقه ذهنی بسیار نامطلوب داشته‌اند، پس از اجرای طرح میزان رضایت خود را زیاد یا بسیار زیاد اعلام نموده‌اند.

85.7 درصد کارکنان دورکار که پیش از اجرای طرح نسبت به آن سابقه ذهنی بسیار مطلوب داشته‌اند، پس از اجرای طرح میزان رضایت خود را زیاد یا بسیار زیاد اعلام نموده‌اند که بیشترین سهم را در بین گروه‌های دیگر به خود اختصاص داده است. از سوی دیگر کمترین سهم مربوط به کارکنان دورکار با سابقه ذهنی نامطلوب با 25.0 درصد می‌باشد.

میزان آشنایی کارکنان دور کار با رایانه

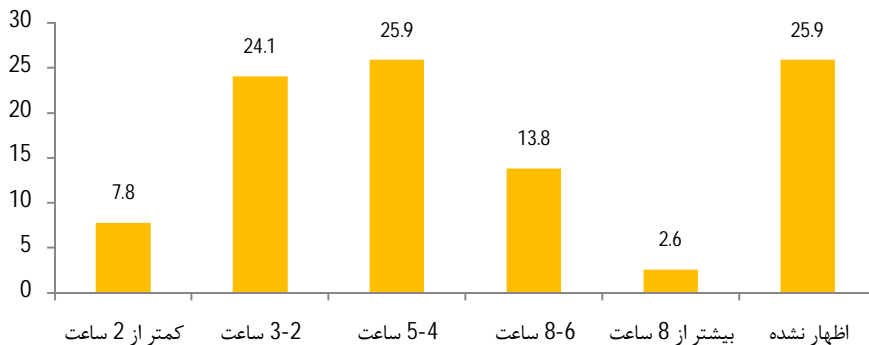

سهم با 44.3 درصد مربوط به کارکنان دورکاری است که تا حدودی با رایانه آشنایی دارند. توضیح بیشتر اینکه کارکنان دورکار احتمالاً به دلیل ضعف زیر ساختهای نرم افزاری یا سخت افزاری، امکان استفاده از توانمندیهای رایانه‌ای خودشان را ندارند، یا اینکه به دلیل ضعف مدیریتی بستر مناسب برای استفاده از این قابلیت‌ها فراهم نشده است.

71.4 درصد کارکنان دورکار که میزان آشنایی آنان با رایانه کم می‌باشد، میزان رضایت خود را زیاد یا بسیار زیاد اعلام نموده‌اند که این خود بیشترین سهم را در بین گروههای دیگر به خود اختصاص داده است. به نظر می‌رسد، این موضوع با ماهیت طرح دورکاری که نیاز به استفاده از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی دارد، سازگاری ندارد. از سوی دیگر کمترین

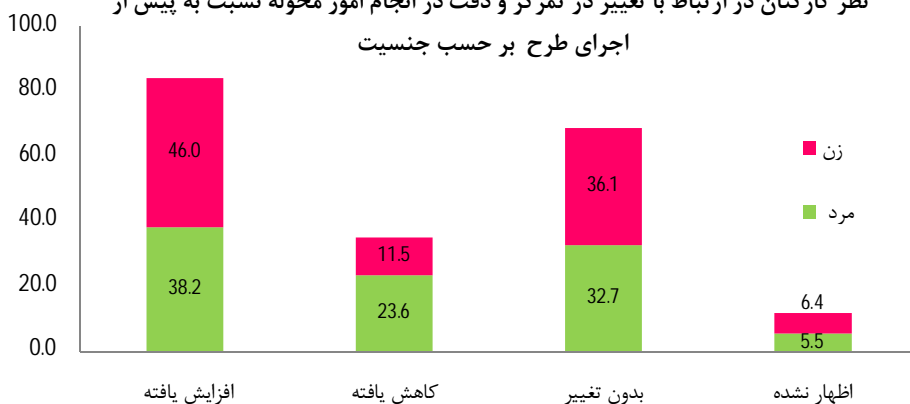
مدت زمان صرف شده توسط کارکنان دورکار جهت انجام امور محوله در منزل

میانگین بیش از 8 ساعت به انجام امور محوله در منزل می‌پردازند.

25.9 درصد از کارکنان دورکار به طور میانگین 4 الی 6 ساعت از وقت خود را در منزل، صرف انجام امور محوله اداری می‌نمایند و 2.6 درصد از آنان به طور

نظر کارکنان در ارتباط با تغییر در تمرکز و دقت در انجام امور محوله نسبت به پیش از اجرای طرح بر حسب جنسیت

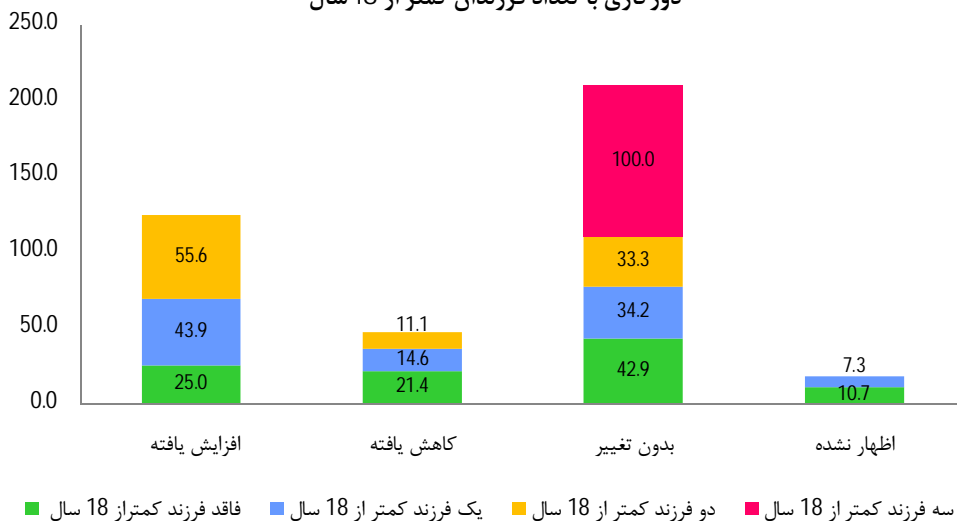

بر اساس اظهار نظر 36.1 درصد از زنان دور کار و 32.7 درصد از مردان دورکار تغییری در میزان تمرکز و دقت آنان در انجام امور محوله صورت نگرفته است.

با توجه به نتایج فوق، تمرکز و دقت در انجام امور محوله در 46 درصد از زنان دور کار و 38.2 درصد از مردان دورکار افزایش داشته است. از سوی دیگر

میزان ارتباط تغییر در تمرکز و دقت در انجام امور محوله نسبت به پیش از اجرای طرح دورکاری با تعداد فرزندان کمتر از 18 سال

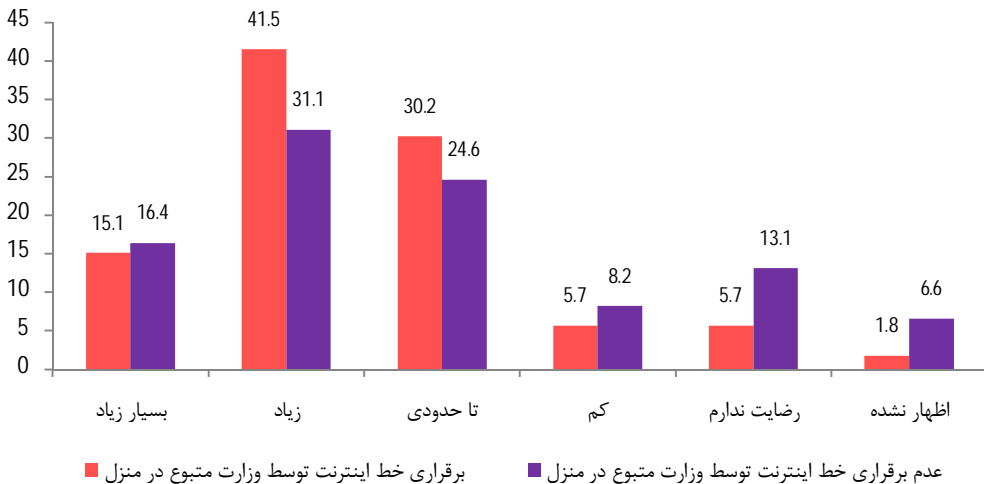

19 نفر از کارکنان دورکار مجرد بوده اند.*
تمرکز و دقت در انجام امور محوله نسبت به پیش از اجرای طرح دورکاری در 55.6 درصد از کارکنان دورکاری که 2 فرزند کمتر از 18 سال داشته‌اند، افزایش یافته است که نسبت به کارکنان دورکار با 1 و 3 فرزند کمتر از 18 سال و فاقد فرزند کمتر از 18 سال بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. از سوی دیگر، تمرکز و دقت در کارکنان دورکاری که 3

فرزند کمتر از 18 سال داشته‌اند تغییری نکرده است. نکته قابل توجه آن است که برخلاف تصور، تعداد فرزندان کمتر از 18 سال نه تنها موجب کاهش دقت و تمرکز کارکنان در انجام امور محوله در منزل نشده است، بلکه دقت و تمرکز این دسته از کارکنان دورکار نسبت به کارکنان دورکاری که فاقد فرزند کمتر از 18 سال می‌باشند، افزایش داشته است.

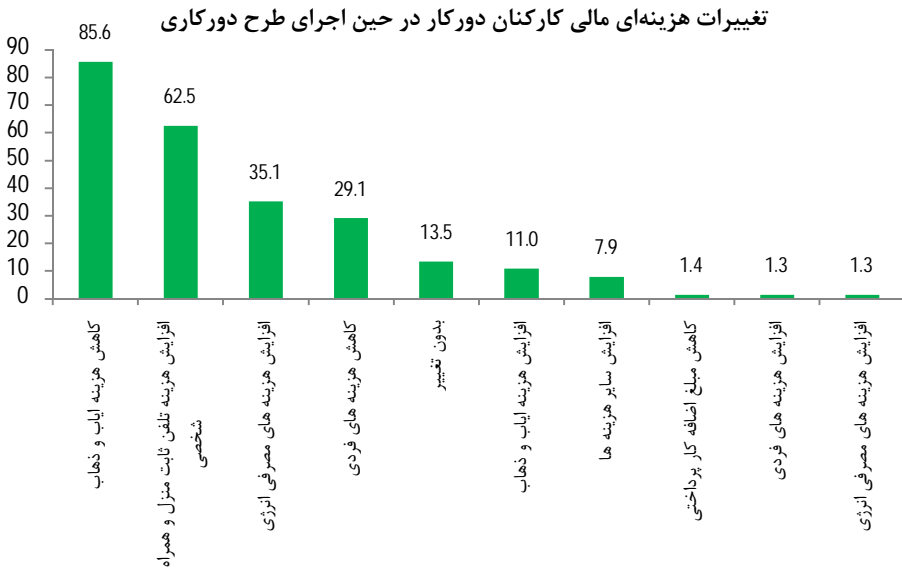
میزان رضایت کارکنان دورکار از اجرای طرح دورکاری بر حسب برقراری اینترنت توسط وزارت متبوع در منزل

است که درصد بیشتری از این افراد فاقد اتصال به اینترنت هستند. این امر می‌تواند مبین عدم رضایت 100 درصدی دارندگان اتصال به اینترنت (احتمالاً به دلیل مشکلات فنی یا آموزشی) از یک سو و رضایت دسته‌ای از دورکاران که همچنان امور محوله را به صورت دستی انجام می‌دهند یا احياناً حجم کمتری از کار بر عهده دارند، از سوی دیگر باشد.

بیش از نیمی از کارکنان دورکار که خط اینترنت، توسط وزارتخانه در منزل برایشان فراهم شده است، میزان رضایت از اجرای طرح دورکاری را زیاد یا بسیار زیاد عنوان نموده‌اند.

نکته‌ی جالب در خصوص این آمار آن است که برخورداری از اتصال به اینترنت همواره موجب رضایت کارکنان دورکار بوده است، تنها استثنای این امر مربوط به کارکنان دارای رضایت بسیار زیاد از طرح

در هزینه ایاب و ذهاب رخ نداده است. بر اساس نتایج قابل مشاهده در نمودار فوق، مهمترین تغییری که به لحاظ مالی از اجرای طرح دورکاری برای پاسخگویان حاصل شده است، کاهش در هزینه ایاب و ذهاب با ضریب اهمیت 85.6 می باشد. هر چند از سوی دیگر، کارکنانی (11.0 درصد) اجرای طرح دورکاری را سبب افزایش هزینه ایاب و ذهاب تلقی نموده‌اند. تنها فرض منطقی در این خصوص آن است که بپذیریم که این افراد روزانه بیش از یک بار به محل کار خود در وزارتخانه رفت و آمد می کنند یا اینکه به جهت لزوم حضور فوری در محل اداره مجبور به استفاده از وسایل حمل و نقل گران قیمت‌تر (به طور مثال آژانس) هستند.

افزایش هزینه تلفن ثابت منزل و همراه شخصی با ضریب اهمیت 62.5 در جایگاه دوم قرار دارد.

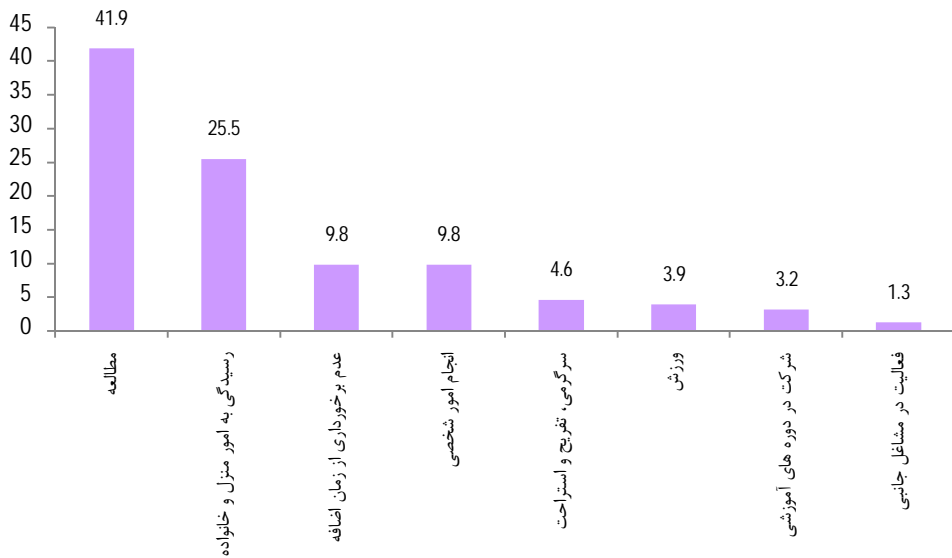
منظور از "هزینه‌های فردی"، هزینه‌های تخصیص یافته برای غذا، پوشاک، مهدکودک و هزینه‌های درمانی می‌باشد.

منظور از "هزینه‌های مصرفی انرژی"، هزینه‌های تخصیص یافته به آب، برق و گاز محل سکونت می‌باشد. منظور از "سایر هزینه‌ها"، هزینه‌های تخصیص یافته جهت استفاده از کافی نت، خرید لپ تاپ و پرینتر به صورت شخصی، هزینه‌های تفریحی، خرید و پرداخت هزینه شارژ اینترنت پرسرعت به صورت شخصی می‌باشد.

منظور از "بدون تغییر" نیز آن است که کارکن دورکار اظهار داشته که پس از دورکار شدن هیچ گونه تغییری در هزینه‌های وی صورت نگرفته است. به طور مثال در پاسخها اینگونه عنوان شده است که به علت نزدیک بودن محل کار و محل سکونت تغییری

فعالیت‌های انجام شده توسط کارکنان دورکار در زمان صرفه جویی شده ناشی از اجرای طرح دورکاری

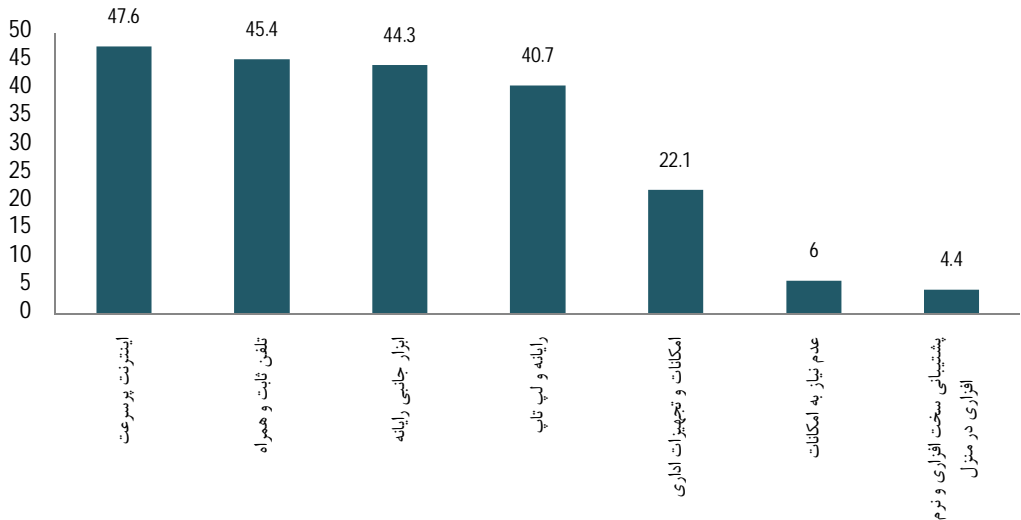

می‌باشد. بنابراین با اجرای طرح دورکاری زمان بیشتری برای پرداختن به این مهم فراهم شده است و نزدیک به 42 درصد از کارکنان دورکار زمان خود را به انجام مطالعه اختصاص می‌دهند. این نکته لزوم برنامه‌ریزی جدی برای جهت دهی مثبت به این مطالعات را تبیین می‌کند. همچنین بیش از 25 درصد پاسخگویان، زمان صرفه جویی شده حاصل از اجرای طرح دورکاری را، رسیدگی به مسائل خانواده و امور منزل ذکر کرده‌اند که تاییدی است بر یکی از رسالت‌های مهم طرح دورکاری که همانا بیشتر شدن زمان ماندن کارکنان در منزل و در کنار خانواده است.

فعالیت‌های انجام شده توسط کارکنان دورکار در زمان صرفه‌جویی شده ناشی از اجرای طرح دورکاری پس از استخراج در نمودار فوق خلاصه شده است. از آنجا که افراد توانایی اختصاص ساعات صرفه جویی شده را به فعالیت‌های متعدد دارند، امکان انتخاب موارد متعدد وجود داشته و تعداد پاسخ‌ها بیش از حجم نمونه می‌باشد. نتایج نشان می‌دهند که مطالعه، مهمترین فعالیت از منظر کارکنان دورکار می‌باشد که حضور دائم در محل کار مانع از انجام آن بوده است. منظور از مطالعه: مطالعه آزاد، مطالعه برای ادامه تحصیل و مطالعه و پژوهش در راستای وظایف شغلی

امکانات مورد نیاز کارکنان دورکار (علاوه بر تجهیزات در اختیار)

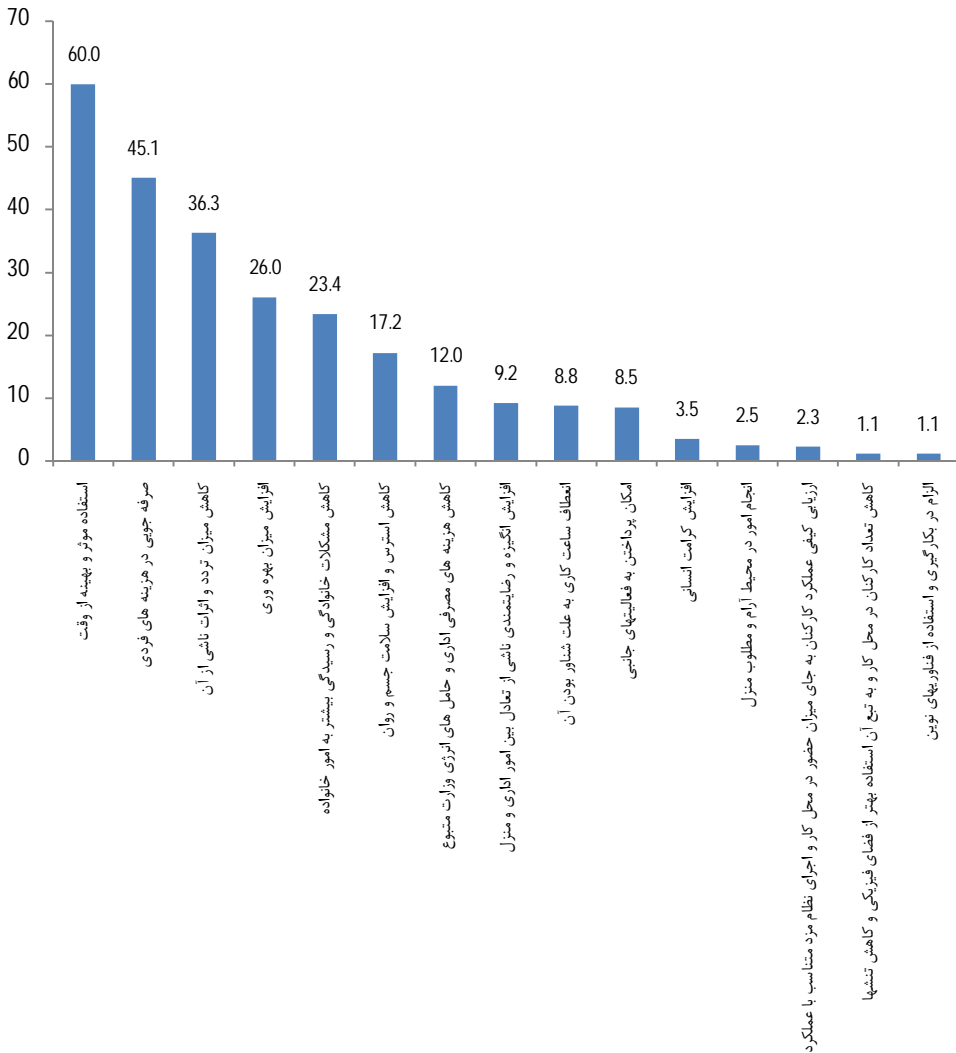

47.6 می‌باشد. این نتیجه نشانگر آن است که علی‌رغم تلاش وزارت متبوع جهت برقراری خطوط اینترنت پرسرعت در منزل همکاران، ولی همچنان این نیاز احساس می‌شود. موید این موضوع پیشنهادی است که پاسخگویان جهت فراهم نمودن زیرساختهای لازم برای اجرای بهتر طرح داده‌اند. نیاز به خط تلفن همراه و تلفن ثابت منزل با ضریب اهمیت 45.4 در رتبه دوم نیازها قرار دارد.

منظور از ابزار جانبی رایانه: دستگاه فکس، اسکنر، پرینتر و فلش می‌باشد. منظور از امکانات و تجهیزات اداری: میز کامپیوتر، صندلی، فایل اداری، کاغذ، خودکار، فضای کاری مناسب خارج از منزل، پیک موتوری (جهت ارسال اطلاعات) و مراجعه وسیله نقلیه اداری به درب منزل جهت اعزام به ماموریت‌های اداری می‌باشد. براساس نتایج قابل مشاهده در نمودار فوق، اصلی‌ترین نیاز پاسخگویان، اینترنت پرسرعت با ضریب اهمیت

مزایای طرح دورکاری از منظر کارکنان دورکار

با سایر گزینه‌ها دارد، صرفه جویی در وقت و استفاده موثر و بهینه از آن با ضریب اهمیت 60 می‌باشد که کاملاً با رسالت اصلی اجرای طرح دورکاری هماهنگی دارد.

صرفه جویی در هزینه‌های فردی (ایاب و ذهاب، مهد کودک، پوشاک، غذا و...) با ضریب اهمیت 45.1 رتبه دوم و کاهش میزان تردد و اثرات ناشی از آن با ضریب اهمیت 36.3 در جایگاه سوم قرار دارند. نکته قابل توجه، "افزایش میزان بهره‌وری" به عنوان چهارمین مزیت طرح دورکاری است که توجه ویژه‌ای را برای تقویت و گسترش می‌طلبد.

نکته دیگر، توجه بیشتر زنان "به استفاده موثر از وقت"، "صرفه جویی در هزینه‌های فردی" و "کاهش استرس و افزایش سلامت جسم و روان" است، در حالی که مردان بعد از "استفاده موثر از وقت" و "صرفه جویی در هزینه‌های فردی" توجه بیشتری به "کاهش میزان تردد و اثرات ناشی از آن" داشته‌اند.

منظور از صرفه جویی در هزینه‌های فردی: صرفه جویی در هزینه‌های ایاب و ذهاب، مهدکودک، پوشاک و... است.

منظور از کاهش میزان تردد و اثرات ناشی از آن: کاهش ترافیک و کاهش آلودگی هوا و آلودگی صوتی ناشی از اتومبیل‌ها و... است.

منظور از افزایش میزان بهره‌وری: افزایش دقت، سرعت و تمرکز در انجام امور محوله در منزل است. منظور از کاهش مشکلات خانوادگی و رسیدگی بیشتر به امور خانواده: افزایش زمان حضور در کنار خانواده و رسیدگی به امور تربیتی و تحصیلی فرزندان است.

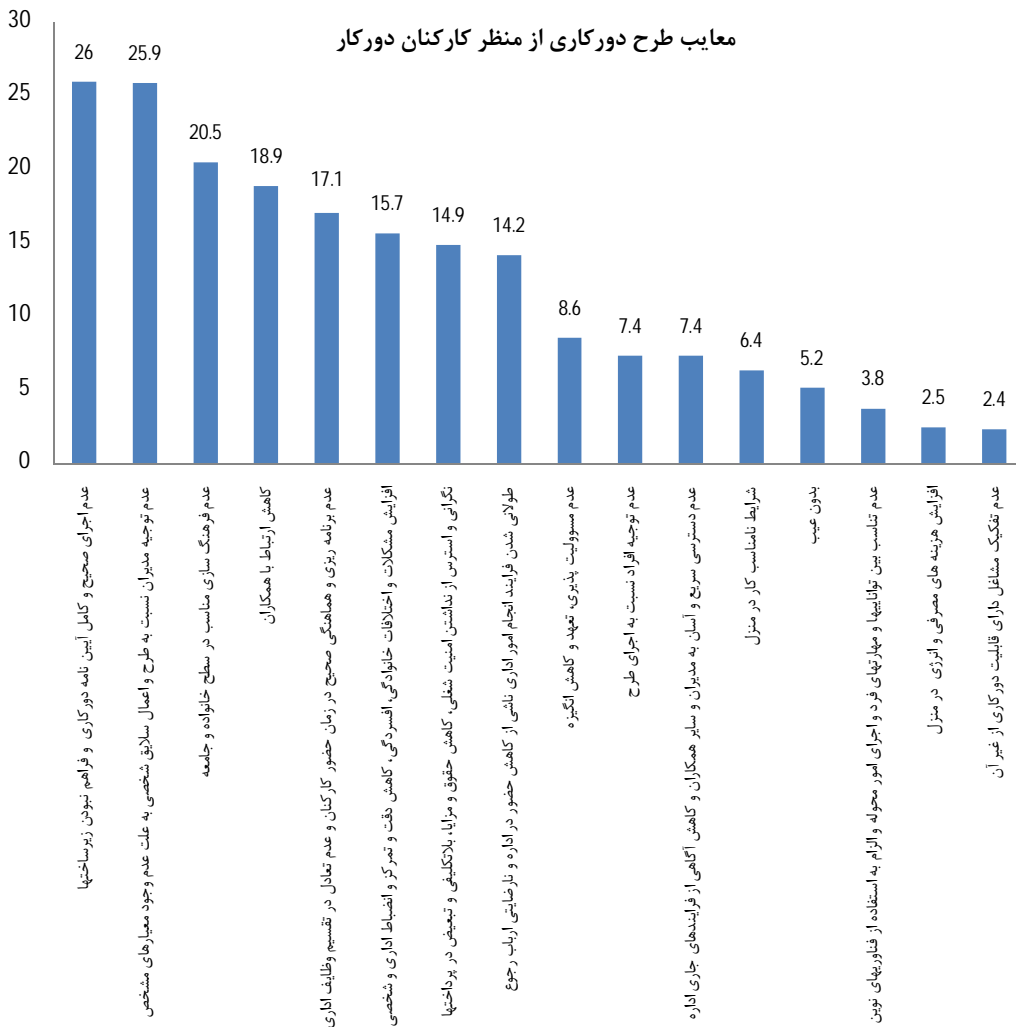
منظور از افزایش کرامت انسانی: کاهش رفتارهای نامناسب اخلاقی و اداری می‌باشد.

منظور از امکان پرداختن به فعالیتهای جانبی: افزایش اوقات فراغت جهت مطالعه و ادامه تحصیل می‌باشد.

یکی از بزرگترین مزایای طرح دورکاری از منظر پاسخگویان، که فاصله زیادی به لحاظ ضریب اهمیت

معایب طرح دور کاری از منظر کارکنان دور کار

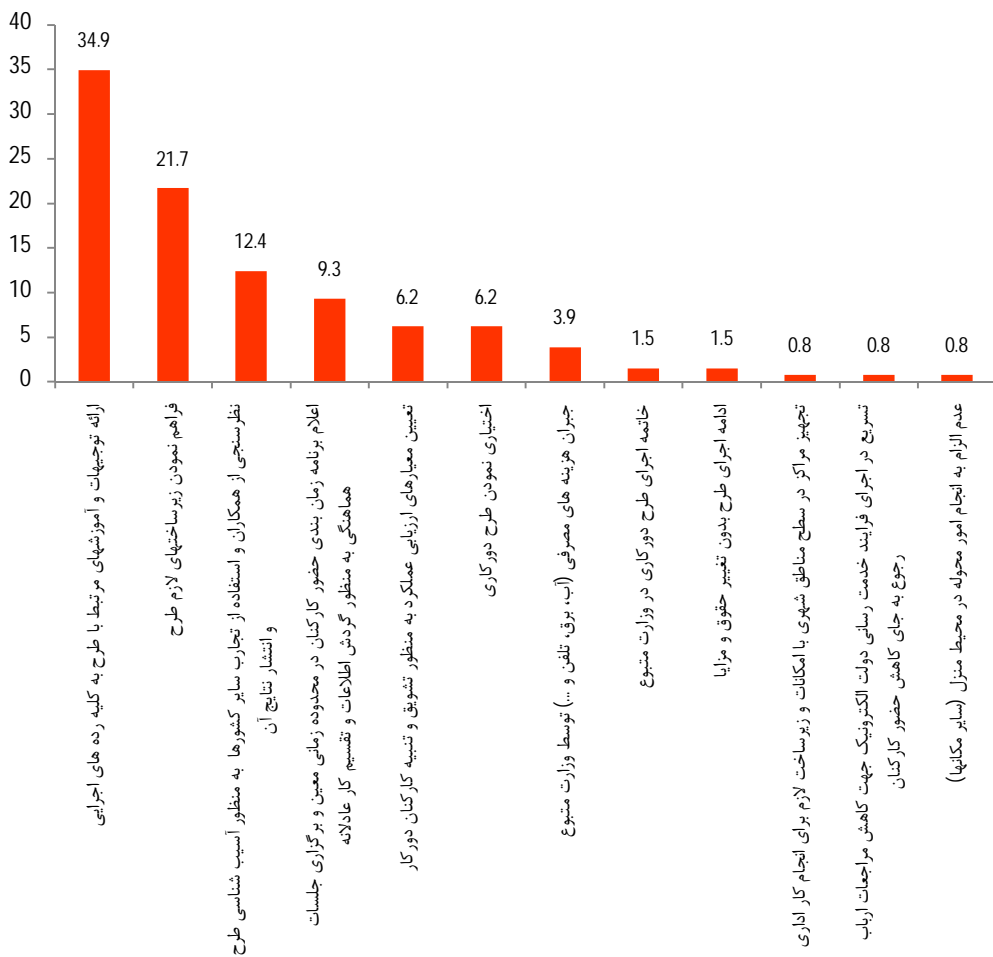

اگر موارد مطرح شده به عنوان معایب دورکاری را به تفکیک جنسیت نگاه کنیم، می‌توان دید از آنجا که به صورت سنتی مردان بیرون از منزل مشغول به کار بوده‌اند، پذیرش دورکاری آقایان برای جامعه و خانواده‌ها نیاز به فرهنگ سازی مناسب دارد و این گزینه بیشتر از سوی مردان مطرح گردیده است. همچنین زنان عدم اجرای صحیح و کامل آیین نامه دورکاری (عدم پرداخت 5 درصد حداقل حقوق) و فراهم نبودن زیر ساختها را بیشتر به عنوان معایب دورکاری متذکر شده‌اند. تعدادی از کارکنان دورکار (مرد) نیز اجرای طرح دورکاری را بدون عیب می‌دانند که در اینجا می‌توان تبعات اقتصادی و امکان اشتغال به شغل دوم و... را برای آقایان یادآور شد.

یکی از اصلی‌ترین معایب دورکاری از منظر پاسخگویان "عدم اجرای صحیح و کامل آیین نامه دورکاری و فراهم نبودن زیرساختها" با درجه اهمیت 26 می‌باشد. پس از آن و با اختلاف جزئی، کارکنان دورکار، "عدم توجه مدیران نسبت به طرح و اعمال سلیقه شخصی به علت عدم وجود معیارهای مشخص" را با ضریب اهمیت 25.9، مهمترین مشکل در اجرای بهینه طرح دورکاری برشمردند. "عدم فرهنگ سازی مناسب در سطح خانواده و جامعه" نیز با ضریب اهمیت 20.5 سومین مشکل مطرح شده برای اجرای طرح دورکاری می‌باشد که از سوی پاسخگویان مطرح گردیده است.

پیشنهادات کارکنان دورکار برای اجرای بهتر طرح دورکاری

را برای کلیه رده‌های اجرایی، پیشنهاد داده‌اند. همچنین "فراهم نمودن زیرساختهای لازم جهت اجرای بهتر طرح" با 21.7 درصد در جایگاه دوم پیشنهادات قرار دارد.

"تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از افراد دورکار و صاحب‌نظران به منظور بررسی مشکلات طرح (شناسایی مشاغل مغایر با ماهیت دورکاری به منظور خروج از دامنه شمول طرح) و نظرسنجی از همکاران و استفاده از تجارب سایر کشورها به منظور آسیب شناسی طرح و انتشار نتایج آن" با 12.4 درصد در رتبه سوم قرار دارد.

در این سوال به منظور ارتقاء هر چه بیشتر رضایت‌مندی کارکنان دورکار از اجرای طرح و کمک به استمرار آن، پیشنهادات اصلاحی پاسخگویان مطرح می‌گردد.

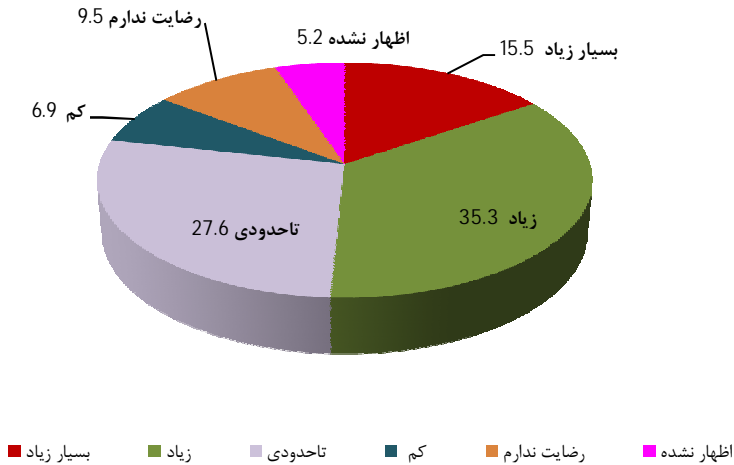
پیشنهادات مطرح شده از سوی کارکنان دورکار، پس از استخراج در نمودار فوق خلاصه شده است، به دلیل اینکه هر پاسخگو امکان ارائه بیش از یک پیشنهاد را داشته است، تعداد پاسخها بیش از تعداد پاسخگویان می‌باشد.

نزدیک به 35 درصد از کارکنان دورکار، "ارائه آموزشها و توجیهات لازم مرتبط با طرح دورکاری"

توزیع میزان رضایت کارکنان دورکار از اجرای طرح دورکاری در وزارت متبوع

بیش از 50 درصد از اجرای طرح دورکاری رضایتی در حد زیاد یا بسیار زیاد دارند و تنها 16/4 درصد از این افراد مطلقاً از اجرای طرح ناراضی هستند یا میزان رضایت خود را کم ابراز کرده‌اند.

نمودار فوق که یکی از مهمترین جداول این بررسی می‌باشد، درمجموع میزان رضایتمندی کارکنان دورکار را از اجرای طرح دورکاری نشان می‌دهد. همان طور که در نمودار مشاهده می‌شود از مجموع 116 پاسخگو

گزارش نتایج اجرای طرح ارزیابی و تمام شماری

بنگاههای اقتصادی زودبازده و کارآفرین در سال

1388

آمار و اطلاعات استانداریها و نظارت مرکز آمار ایران در سراسر کشور به اجرا درآمد. پس از جمع آوری اطلاعات لازم، عملیات بازمیانی، کدگذاری و در نهایت ورود اطلاعات به سامانه بر خط پایش، نتایج طرح در تابستان 1389 منتشر گردید.

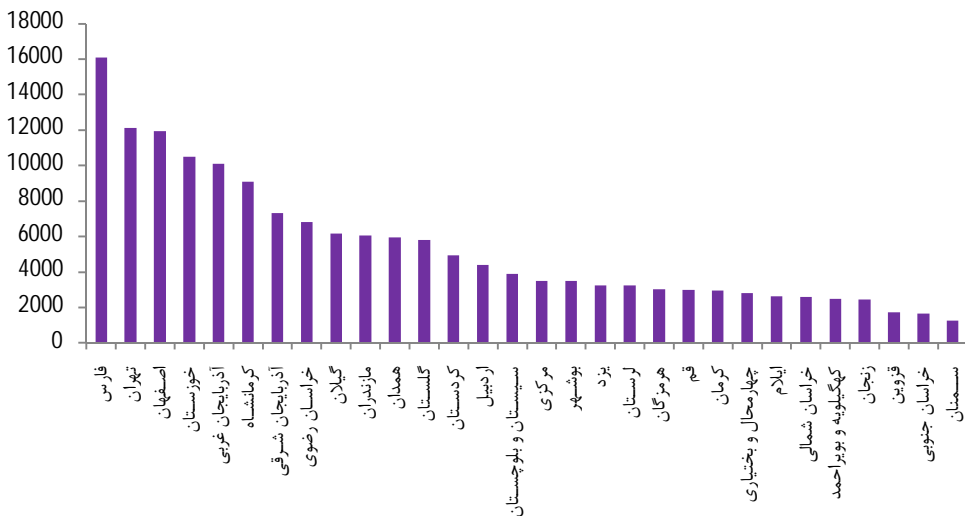
این طرح در شصت و هشتمین جلسه کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مورخ 1387/11/5 بررسی و به تصویب رسیده و نتایج این طرح، قابل استناد می‌باشند. لازم به ذکر است قابلیت گزارش گیری بر خط از این سامانه میسر می‌باشد. پاره‌ای از نتایج به شرح زیر ارائه می‌گردد.

در سال 1388 طرح ارزیابی و تمام شماری بنگاههای اقتصادی زودبازده و کارآفرین (قرارداد منعقد شده یکصد میلیون ریال و بیشتر) در جهت شناخت کلی (مشخصات پایه‌ای) طرحهای قرارداد منعقد شده با تسهیلات صد میلیون ریال و بیشتر بنگاههای اقتصادی و تطابق وضعیت آنها با آیین نامه اجرایی، به روز رسانی و اصلاح اطلاعات ثبتی مربوط به طرحها و تشکیل بانک اطلاعات جامع از بنگاهها، استمرار بخشیدن به پایداری بنگاهها و بالاخره آسیب شناسی با همکاری ادارات کار و امور اجتماعی استانها (شرکتهای مشاور دارای صلاحیت)، دفاتر

توزیع بنگاه‌های اقتصادی در سطح کشور

توزیع تعداد طرح‌ها به تفکیک استان

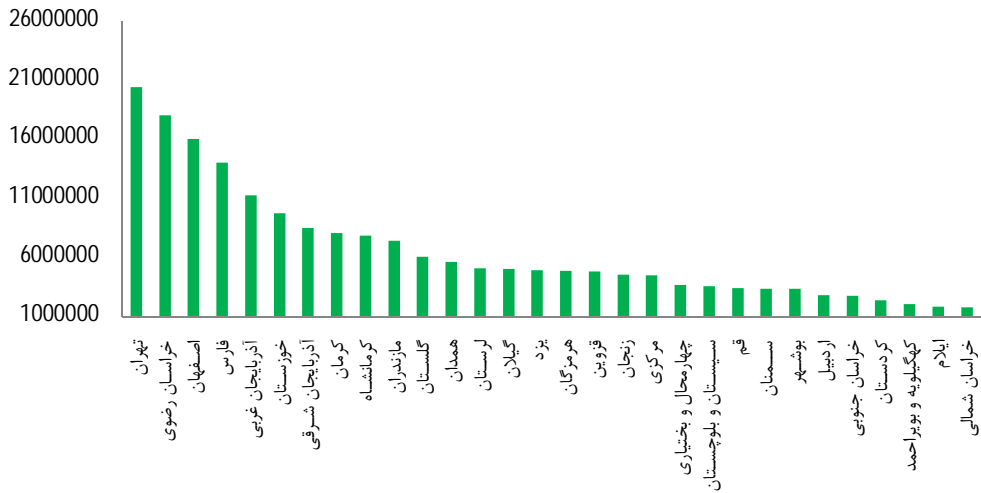
به ترتیب مربوط به استان‌های فارس با 9.98 درصد، تهران با 7.51 درصد و اصفهان با 7.41 درصد و کمترین تعداد طرح مربوط به استان سمنان با 0.77 درصد از کل طرح‌ها می‌باشد.

تعداد کل طرح‌های قرارداد منعقد شده با تسهیلات 100 میلیون ریال و بیشتر، 161181 طرح با مبلغ کل تسهیلات 198.40 هزار میلیارد ریال می‌باشد. نمودار فوق حاکی از آن است که بیشترین تعداد طرح

میلیون ریال

کل مبلغ تسهیلات قرارداد منعقد شده 100 میلیون ریال و بیشتر

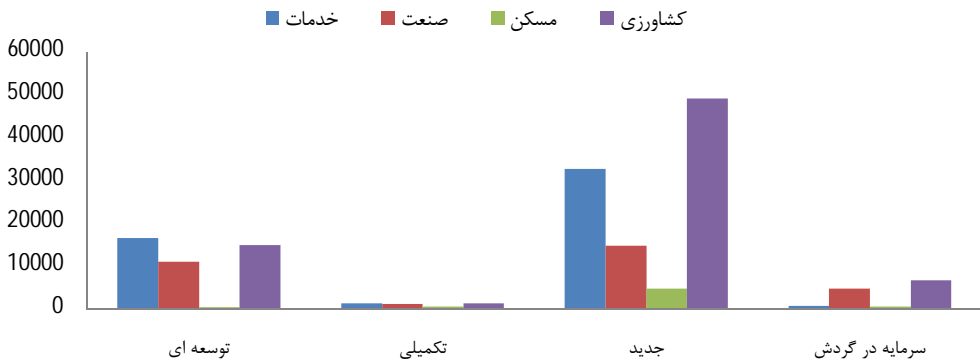
و کمترین میزان تسهیلات متعلق به استان خراسان شمالی با 0.90 درصد از کل میزان تسهیلات دریافتی می باشد.

با توجه به نمودار فوق بیشترین تسهیلات دریافتی به ترتیب مربوط به استان های تهران با 10.32 درصد، خراسان رضوی با 8.10 درصد و اصفهان با 9.11 درصد

توزیع بنگاه‌های اقتصادی بر حسب نوع طرح

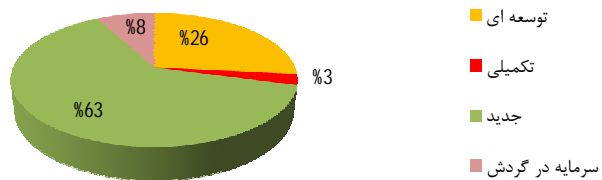
توزیع طرح‌های قرارداد منعقد 100 میلیون ریال و بیشتر به تفکیک نوع طرح در بخش‌های عمده اقتصادی

تکمیلی دارای کمترین تعداد می‌باشد.

نمودار فوق نشان می‌دهد طرح‌های جدید در کلیه بخش‌های اقتصادی دارای بیشترین تعداد و طرح‌های

درصد نوع طرح در کل کشور

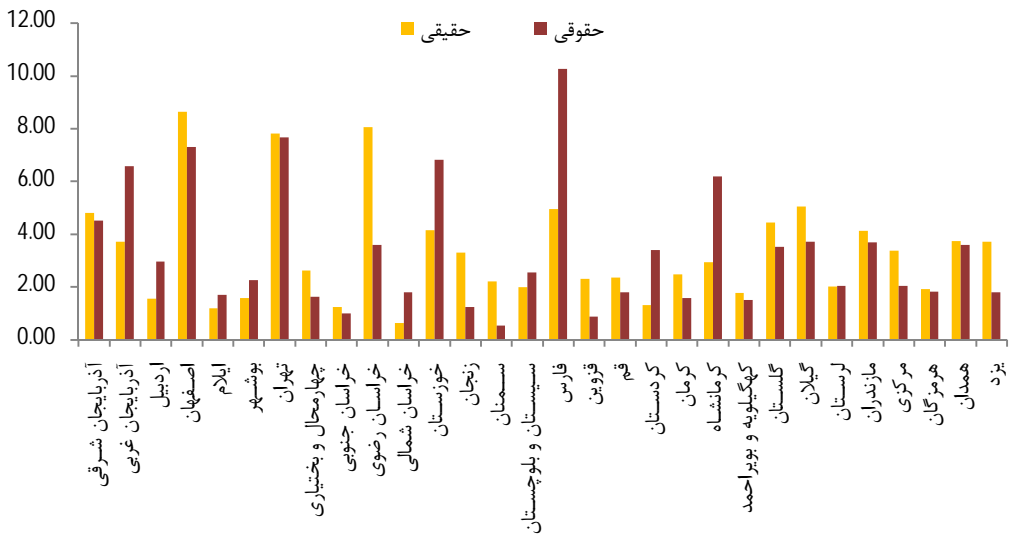
طرح‌های تکمیلی با 3.0 درصد کمترین میزان طرح‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

نمودار درصد نوع طرح در کل کشور، نشان دهنده آن است که، طرح‌های جدید با 63.0 درصد بیشترین و

توزیع مجریان طرحها

درصد تعداد طرح به کل کشور به تفکیک نوع مجری و استان

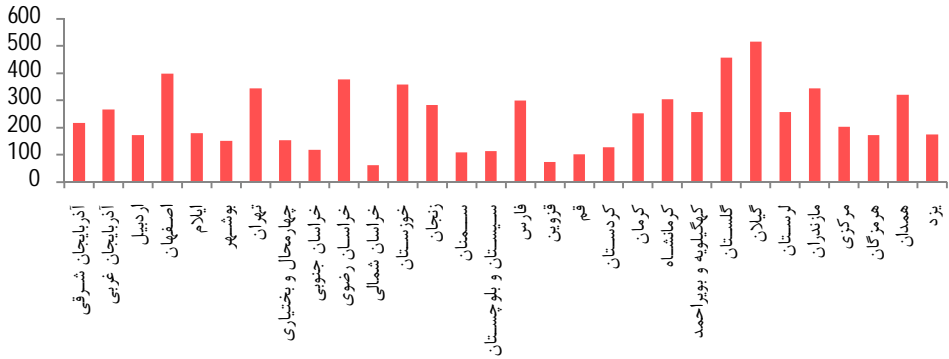
بیشترین تعداد طرح برای مجریان حقوقی نسبت به کل کشور به ترتیب مربوط به استان‌های فارس با 10.27 درصد، تهران با 7.68 درصد و اصفهان با 7.30 درصد و کمترین تعداد به ترتیب مربوط به استان‌های سمنان با 0.54 درصد، قزوین با 0.89 درصد و خراسان جنوبی با 0.99 درصد می‌باشد.

بیشترین تعداد طرح برای مجریان حقیقی نسبت به کل کشور به استان‌های اصفهان با 8.64 درصد، خراسان رضوی با 8.06 درصد و تهران با 7.82 درصد و کمترین تعداد طرح به ترتیب به استان‌های خراسان شمالی با 0.63 درصد، ایلام با 1.19 درصد و خراسان جنوبی با 1.23 درصد تعلق دارد.

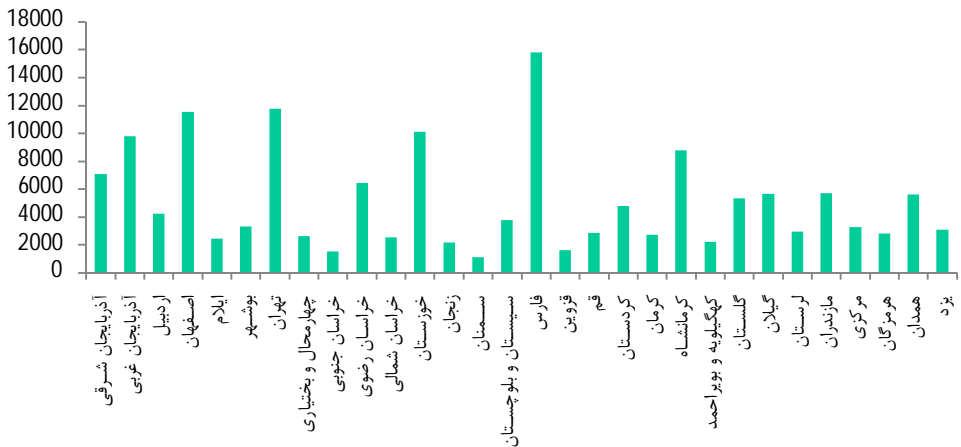

توزیع بنگاه‌های اقتصادی بر حسب نوع مدیریت

تعداد طرح‌ها با مدیریت تعاونی بر حسب استان

تعداد طرح‌ها با مدیریت خصوصی بر حسب استان

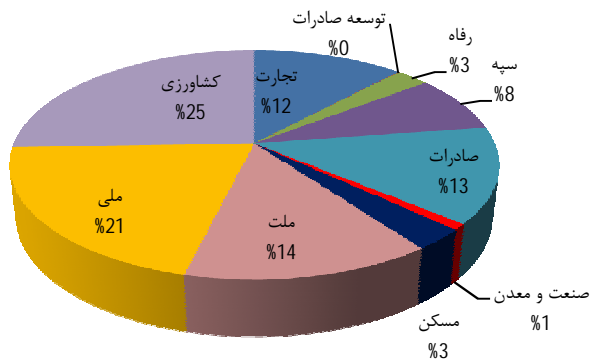

در نوع مدیریت خصوصی، بیشترین درصد تعداد طرح با استان‌های فارس با 9.79 درصد، تهران با 7.83 درصد و اصفهان با 7.57 درصد تعلق دارد؛ در مقابل کمترین درصد تعداد طرح به استان‌های سمنان با 0.74 درصد، خراسان جنوبی با 1.00 درصد و قزوین با 1.09 درصد اختصاص دارد.

با توجه به نمودار قبل بیشترین سهم از تعداد طرح نسبت به تعداد کل کشور بر حسب نوع مدیریت تعاونی به استان‌های گیلان با 7.27 درصد، گلستان با 6.45 درصد و اصفهان با 5.67 درصد و کمترین تعداد به استان‌های خراسان شمالی با 0.84 درصد، قزوین با 1.03 درصد و قم با 1.44 درصد تعلق دارد.

تعداد طرح‌های 100 میلیون ریال و بیشتر که تسهیلات به طور کامل به آنها پرداخت شده در کل کشور به تفکیک بانک عامل

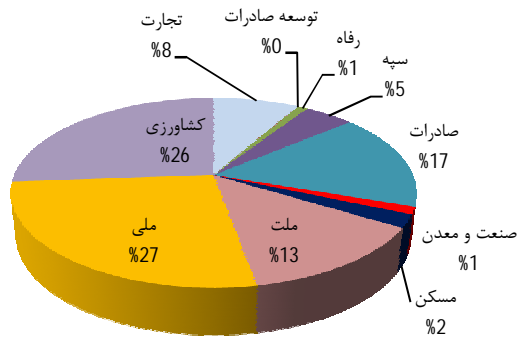

و ملت با 14.0 درصد و کمترین تعداد به ترتیب به بانک توسعه صادرات با 0.0 درصد، صنعت و معدن با 1.0 درصد و مسکن و رفاه با 3.0 درصد تعلق دارد.

با توجه به نمودار فوق بیشترین تعداد طرح‌هایی که تسهیلات به طور کامل به آنها پرداخت شده به ترتیب به بانک کشاورزی با 25.0 درصد، ملی با 21.0 درصد

تعداد طرحهای 100 میلیون ریال و بیشتر که بخشی از تسهیلات به آنها پرداخت شده در کل کشور به تفکیک بانک عامل

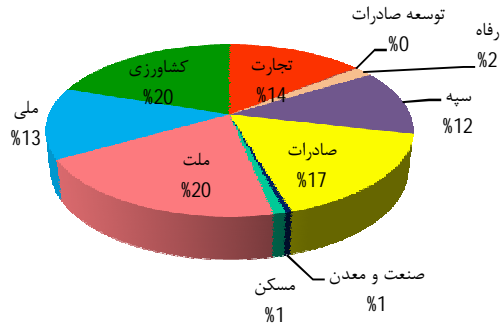

صادرات با 17.0 درصد و کمترین تعداد به ترتیب به بانک توسعه صادرات با 0.0 درصد، صنعت و معدن و رفاه با 1.0 درصد و مسکن با 2.0 درصد تعلق دارد.

با توجه به نمودار قبل بیشترین تعداد طرحهایی که بخشی از تسهیلات به آنها پرداخت شده به ترتیب به بانک ملی با 27.0 درصد، کشاورزی با 26.0 درصد و

تعداد طرحهای 100 میلیون ریال و بیشتر که هیچگونه تسهیلاتی از محل بنگاه های زودبازده به آنها پرداخت نشده در کل کشور به تفکیک بانک عامل

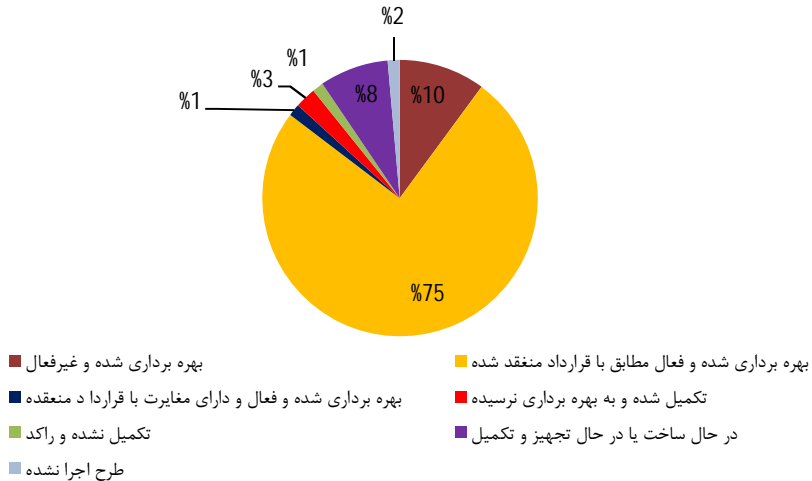

14.0 درصد و کمترین تعداد به ترتیب به بانک توسعه صادرات با 0.0 درصد، صنعت و معدن و مسکن با 1.0 درصد و رفاه با 2.0 درصد تعلق دارد.

با توجه به نمودار فوق بیشترین تعداد طرحهایی که هیچگونه تسهیلاتی از محل بنگاه های زودبازده به آنها پرداخت نشده به ترتیب به بانک کشاورزی و ملت با 20.0 درصد، صادرات با 17.0 درصد و تجارت با

درصد تسهیلات دریافتی ویژه طرحهای قرارداد منعقد 100 میلیون ریال و بیشتر که تسهیلات را به طور کامل دریافت نموده‌اند به تفکیک وضعیت کنونی طرح

وضعیت بهره برداری شده و فعال مطابق با قرارداد تعلق دارد و کمترین میزان تسهیلات پرداخت شده نیز با مبلغ 1937169 میلیون ریال (1.3 درصد) به طرحهای تکمیل نشده و راكد اختصاص دارد.

از مجموع 150741316 میلیون ریال تسهیلات اعطایی به طرحهایی که کل تسهیلات خود را دریافت نموده‌اند، مبلغ 113448566 میلیون ریال (75 درصد) که دارای بالاترین رقم است به طرحهای دارای

نقش فناوری اطلاعات در بهبود کیفیت داده‌های بازارکار

در دنیای امروز جمع‌آوری مؤثر و بهنگام اطلاعات، پردازش، تجزیه و تحلیل و کاربرد آن به‌عنوان نیازی ضروری در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در نظر گرفته می‌شود.

فناوری اطلاعات و ارتباطات یک ابزار قوی بوده که دارای پتانسیل لازم جهت دگرگونی راه‌های ارائه‌ی اطلاعات بازارکار و وسعت دادن به دسترسی اطلاعات بازارکار می‌باشد. فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند به منظوره‌های مختلف نظیر، جمع‌آوری اطلاعات بازارکار، تحلیل داده‌ها، توسعه کارایی و پردازش اطلاعات و سپس برای ارزیابی اطلاعات و توسعه‌ی منابع اطلاعات بازارکار و نیز برای کمک به کاربران اطلاعات بازارکار جهت تصمیم‌گیری بهتر مورد استفاده قرار گیرد.

شرحی از نقش فناوری اطلاعات در تولید آمار و بهبود سطح کیفی آنها در زیر ارائه می‌گردد:

- تمام مراحل فرآیند تولید داده‌های جمعیت اعم از مدیریت و برنامه‌ریزی، نقشه‌برداری، تهیه فرم‌ها و دستورالعمل‌ها، جمع‌آوری، استخراج، کدگذاری، بازبینی، ویرایش، نتایج، انتشار و تحلیل داده‌ها می‌تواند توسط فناوری اطلاعات مورد پشتیبانی قرار گیرد. مصاحبه شخصی به کمک رایانه، فرم‌های الکترونیک و مصاحبه تلفنی به کمک رایانه و دستیار دیجیتال شخصی، بیشترین مزیت را در قابلیت

نقش فناوری اطلاعات در بهبود کیفیت داده‌های بازارکار¹

چکیده:

آمار و اطلاعات بعنوان یکی از اساسی‌ترین ابزارها برای برنامه‌ریزی و توسعه، تصمیم‌گیری، اعمال مدیریت و ارزیابی عملکردها از جایگاه ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. افزایش درستی، بهنگام، در دسترس بودن، یکسان‌سازی و شفافیت آمار، همچنین کاهش هزینه‌های تولید آمار، تنها بخشی از دلایلی می‌باشد که در به کارگیری ابزارهای فناوری اطلاعات در مراکز تولیدکننده آمار رسمی در کشور می‌توان برشمرد. از سوی دیگر سیاست جدید دولت مبنی بر ایجاد نظام جامع اطلاعات بازارکار، مبین راهی جدید در بهبود خدمات آماری در حوزه بازارکار می‌باشد. پر واضح است که جهت استقرار چنین نظامی توجه به نیاز کاربران نهایی اطلاعات، همکاری و هماهنگی هرچه بیشتر سازمانها و موسسات ذینفع، استفاده از شیوه‌های نوین مدیریت اطلاعات و یکسان‌سازی استانداردها و تعاریف و مفاهیم را می‌طلبد که لازمه آن توجه به استفاده از فناوری اطلاعات در تمام مراکز تولیدکننده آمار بازارکار و برخورداری از مزایای رقابتی ناشی از آن می‌باشد. در این مقاله سعی شده است که به معرفی برخی ابزارهای فناوری اطلاعات که در زمینه تولید آمار مورد استفاده قرار می‌گیرد پرداخته شود و سپس اثربخشی آنها در بهبود کیفیت آمار مورد بررسی قرار گیرد.

1. مهناز یزدان‌طلب - کارشناس بازار کار

اطلاعات بازارکار طراحی گردیده است و مؤلفه‌های معمول آن عبارتند از: کاربران: شامل اشخاص و موسسات، منابع داده: شامل سرشماری‌ها، آمارگیری‌ها، داده‌های ثبتی و اطلاعات بازارکار، مدیران، جمع‌آوری کنندگان داده‌ها، روش‌های طبقه‌بندی و چارچوب سازی، تجهیزات از قبیل رایانه‌ها و سایر سخت‌افزارها، نرم‌افزارهای پردازشگر، وسایل ارتباطی شامل: رسانه‌های عمومی و منابع مالی.

• سیاستگذاران و برنامه‌ریزان کشورها عموماً برای تصمیم‌گیری‌های خود نیاز به داده‌های واقعی دارند که در زمان مناسب به دست آنها برسد و بتوانند از آن‌ها در تصمیم‌گیری‌ها استفاده نمایند. این داده‌ها معمولاً از طریق نظام‌های طبقه‌بندی و کدگذاری اقلام پرسشنامه به دست می‌آید. طبقه‌بندی و کدگذاری داده‌ها سبب بهبود بهره‌برداری از آمارها و افزایش کارایی تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها می‌شود. علاوه بر آن کدگذاری داده‌ها ضمن ایجاد یک زبان مشترک، مقایسه‌پذیری آمارها در سطح ملی و بین‌المللی را نیز فراهم می‌کند. در این مرحله، بخشی از اطلاعات کلیدی و مهم طی فرایند خاصی به کد تبدیل می‌شوند تا ورود اطلاعات و استخراج نتایج با سرعت و دقت بیشتری انجام شود. در گذشته، نتایج پاسخ‌های متنی طرح‌های آماری، معمولاً به صورت دستی کدگذاری می‌شد که این کار، به خصوص برای حجم زیاد داده‌ها خیلی وقت‌گیر، هزینه‌بر و مستعد خطا بود. به همین علت، برای اینکه عملیات کدگذاری تا حد امکان ساده‌تر باشد، مراکز آماری بسیاری تصمیم به استفاده از نرم‌افزارهای کدگذاری گرفتند.

اعتماد و بهنگام بودن داده‌ها فراهم می‌کنند و موجب بهبود کیفیت کلی نتایج می‌شود.

• استفاده از قابلیت‌های سیستم اطلاعات جغرافیایی ضمن ارائه‌ی نتایج به میزان قابل توجهی از صرف وقت و هزینه برای انجام امور تکراری می‌کاهد. ضمن اینکه استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی، افق تازه‌ای از تحلیل داده‌ها فرا روی ما می‌گشاید و می‌تواند کمک شایانی به مدیران در تصمیم‌گیری‌ها باشد.

• داده‌کاوی به‌عنوان ابزاری توانمند نه تنها دسترسی به اطلاعات را تسهیل می‌سازد بلکه باعث می‌شود تا از دل این انبار داده‌ها اطلاعات مفید و قابل اعتمادی که تاکنون نهفته بوده را به‌دست آورد. در واقع به جرأت می‌توان گفت انتشار اطلاعات در دنیای حاضر با وجود حجم بسیار بالای اطلاعات بدون ابزار داده‌کاوی میسر نیست و اگر مراکز آماری به این مهم مجهز نباشند با مسائل و مشکلات فراوانی در نگهداری، بهنگام کردن، افزایش کیفیت، تفسیر و ارائه اطلاعات مواجه خواهند بود.

• یکی از حلقه‌های اصلی نظام اطلاع‌رسانی کشور، نظام اطلاع‌رسانی بازارکار و کاربرد فناوری اطلاعات در عرصه‌ی بازارکار است.

استقرار نظام اطلاع‌رسانی بازارکار از جمله ابزارهای مؤثر در سیاست‌های فعال بازارکار می‌باشد و موجب شفافیت بازارکار و اطلاع طرفین عرضه و تقاضای نیروی کار، مبادله سریع، ارزان و مؤثر می‌شود که منجر به انعطاف‌پذیری بازارکار می‌گردد.

نظام اطلاع‌رسانی بازارکار، شامل مجموعه‌ای از سازمان‌ها، قواعد و مکانیزم‌هایی است که برای تولید

- توسعه‌ی اطلاعات و ارائه اطلاعات بهنگام و جامع و ایجاد اطلاع رسانی ناحیه‌ای به منظور برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری بهتر
- افزایش کارایی سازمان‌های ذینفع در اطلاع رسانی بازارکار از طریق وضع قوانین مناسب
- بهبود و ارتقای مهارت‌های افراد مرتبط با مراکز اطلاع رسانی

مؤلفه‌های معمول سیستم جامع اطلاعات بازارکار

- کاربران شامل اشخاص و مؤسسات
- منابع داده‌ها شامل سرشماری‌ها، آمارگیری‌ها، داده‌های ثبتی و اطلاعات کیفی بازارکار
- مدیران، جمع‌آوری‌کنندگان داده‌ها، اپراتورها و تحلیل‌گران سیستم
- ابزار آماری شامل روش‌شناسی، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها، روش‌های طبقه‌بندی و چارچوب‌سازی
- تجهیزات از قبیل رایانه‌ها و سایر سخت‌افزارها
- نرم‌افزارهای پردازشگر
- وسایل ارتباطی، شامل رسانه‌های عمومی
- منابع مالی
- زیرسیستم‌ها شامل:
 - آموزش کارمندان و استفاده‌کنندگان نهایی
 - گرفتن بازخوردها و ارزیابی آنها
 - تحقیق، توسعه و انتشارات

• مصاحبه به کمک رایانه، استفاده از رایانه برای جمع‌آوری، ذخیره، ویرایش و انتقال داده‌های مرتبط برای هدایت مصاحبه‌ها بین مصاحبه‌گر و پاسخگو می‌باشد.

مصاحبه‌ی شخصی به کمک رایانه یکی از عناصر مصاحبه به کمک رایانه می‌باشد که در برگزیده رهبری چهره به چهره مصاحبه‌های (خانوار و کسب و کار) بین محاسبه‌گر و پاسخگو می‌باشد .

مصاحبه‌ی شخصی به کمک رایانه به پاسخگویان اجازه می‌دهد که در پایگاه داده‌ی پاسخ‌ها جستجو نماید و کد مناسب را در طول محاسبه انتخاب نماید. یافته‌های متعددی نشان می‌دهد که کیفیت داده‌ها بواسطه کاهش خطاهای ورود داده بهبود پیدا می‌کند .

نظام جامع اطلاعات بازارکار

اهداف

با توجه به افزایش اهمیت اطلاعات مناسب برای پشتیبانی از برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری بازارکار وجود اهداف مطالعاتی و اجرایی مشخص در راهبردهای اتخاذ شده و تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بازارکار ضروری به نظر می‌رسد.

هدف اساسی اطلاع‌رسانی بازارکار، توسعه، جمع‌آوری و توزیع مناسب اطلاعات مرتبط با بازارکار می‌باشد. برای اجرای این نظام، اهداف زیر باید در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های مرتبط در نظر گرفته شود:

- پیاده‌سازی نظام جامع اطلاع رسانی بازارکار بر اساس نظریه‌ها و پیش‌بینی‌های اقتصادی معتبر و تحقیقات انجام شده در زمینه بازارکار

استفاده‌کنندگان اطلاعات بازار کار

توسعه و توزیع اطلاعات بازار کار باید با تأکید بر نیاز کاربران نهایی و بر اساس تحقیقات معتبر صورت گیرد. مخاطبین اطلاع‌رسانی بازار کار یعنی افرادی که برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری نیازمند اطلاعات هستند باید در تمام مراحل جمع‌آوری، پردازش و توزیع اطلاعات مد نظر قرار گیرند. این مخاطبین عبارتند از: دانش‌آموزان و دانشجویان، والدین، جوانان، دریافت‌کنندگان حمایت‌های مالی، گروه‌های خاص، جویندگان و تغییردهندگان شغل، کارفرمایان، راهنمایان و مشاوران شغلی، کارکنان مراکز خدمات اشتغال و کاریابی‌ها، تنظیم‌کنندگان بازار کار، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران، تحلیل‌گران، مدیران و تصمیم‌گیران بازار کار، ارائه‌دهندگان برنامه‌های آموزشی تولیدکنندگان اطلاعات بازار کار در کشور ما مراکز تولید اطلاعات بازار کار متعدد هستند. بعضی از این مراکز مستقیماً تولیدکننده داده‌های آماری و بعضی تولیدکننده داده‌های ثبتی و اطلاعات کیفی می‌باشند و تحت مدیریت‌های مختلف و روش‌های متفاوت با یکدیگر تولید اطلاعات می‌کنند. در حال حاضر تولیدکننده اطلاعات بازار کار این مراکز می‌باشند: وزارت کار و امور اجتماعی، مرکز آمار ایران، سازمان تأمین اجتماعی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، مراکز کاریابی خصوصی و سایرین (وزارت صنایع، وزارت جهاد کشاورزی، بانک مرکزی و...)

تولیدکنندگان اطلاعات بازار کار با استفاده از ابزارهای آماری مانند روش‌شناسی جمع‌آوری داده‌ها و طبقه‌بندی آنها به تولید منابع داده‌ها از طریق اجرای

سرشماری و نمونه‌گیری و یا جمع‌آوری داده‌های ثبتی و کیفی اقدام می‌نمایند. این داده‌ها در واحد پردازش داده‌ها تبدیل به اطلاعات شده، به صورت الکترونیکی (کتابخانه الکترونیک) و یا از طریق شبکه‌های اینترنت و اینترنت و یا ثبت اطلاعات از طریق دیسک سخت انتشار می‌یابند. بدین صورت کاربران و استفاده‌کنندگان می‌توانند به اطلاعات بازار کار دسترسی یابند.

پیش‌نیازهای بنیادین

برای اجرای برنامه‌ها و رسیدن به اهداف باید در برنامه‌ها و جهت‌گیری سازمان‌های دولتی و خصوصی نسبت به اطلاع‌رسانی بازار کار موارد زیر در نظر گرفته شود:

- رسیدگی به نیاز کشور به اطلاعات با کیفیت برای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بهتر در بازار کار.
- ارتقای نقش، حضور و اختیارات سازمان‌های مرتبط با اشتغال، آموزش و اطلاع‌رسانی.
- تغییر نگرش مراکز اطلاع‌رسانی از ارائه اطلاعات کلی به ارائه اطلاعات با جزئیات بیشتر و ارائه مستقیم اطلاعات به کاربران نهایی.
- فراهم نمودن ابزارها و آموزش مهارت‌های لازم به کاربران نهایی برای افزایش توانایی آنان در دسترسی مستقیم و مستقل به اطلاعات بازار کار.
- کاهش هزینه‌ها و مشکلات مرتبط با تولید و ارائه اطلاعات.
- استفاده از ابزارهای فراهم شده توسط فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر اطلاع‌رسانی.

بکارگیری ابزارهای فناوری اطلاعات قابل توجه می‌باشد:

- فراهم‌سازی استفاده از بسترهای ارتباطی مناسب (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)

- آموزش و فرهنگ سازی در زمینه‌ی استفاده از فناوری اطلاعات

- جذب نیروی متخصص و کارآمد

- فراهم سازی فضای مجازی (با استفاده از شبکه‌های اینترنت، اینترانت و اکسترانت) جهت ارتباط درون‌بخشی و برون‌بخشی

- برگزاری دوره‌های آموزشی فناوری اطلاعات و ارتباطات

- طراحی و گسترش شبکه‌ی آماری

- ایجاد و توسعه‌ی پایگاه اطلاعات آماری

- طراحی و اجرای پروژه‌های مورد نیاز با بخش خصوصی

- هماهنگی هرچه بیشتر دولت با سایر سازمان‌ها و تقویت مشارکت آنان در فعالیت‌های اطلاع‌رسانی بازارکار، این عمل به همکاری بهتر، تولید اطلاعات مناسب‌تر و اطمینان بیشتر کاربران نهایی به جامع و یکسان بودن اطلاعات موجود منجر می‌گردد.

نتیجه‌گیری:

لازم است به اینکه توجه شود که تنها نگاه ابزاری به فناوری اطلاعات نمی‌تواند کارگشا باشد و به کارگیری این ابزارها بدون در نظر گرفتن عواملی از جمله فرهنگ، ساختار، عوامل محیطی، دولت، نقش مدیریت فناوری اطلاعات در سازمان، آموزش کارکنان، انگیزه سازمان، قدرت ریسک‌پذیری مدیران سازمان، بودجه، حمایت مدیران عالی امکان‌پذیر نمی‌باشد و مسأله حائز اهمیت دیگر آن است که پیشنهاد می‌گردد به منظور پاسخ به نیازهای سیستم اطلاع‌رسانی بازارکار به‌خصوص نیاز گردآوری اطلاعات بازارکار، درگام نخست کلیه‌ی وزارتخانه‌ها و ارگان‌های ذینفع و مؤثر در بازارکار هماهنگ گردند و تمهیدات زیر در لزوم

فصل چهارم آمارهای اقتصادی

اقتصاد دانشی است که با توجه به کمبود کالا و ابزار تولید و نیازهای نامحدود بشری به تخصیص بهینه کالاها و تولیدات می پردازد.

آمار مقدماتی صادرات قطعی غیر نفتی (با احتساب میعانات گازی و بدون احتساب نفت و گاز) در نه ماهه نخست سالهای ۸۹-۱۳۸۸

درصد تغییرات نه ماهه نخست ۸۹ نسبت به نه ماهه نخست ۸۸		نه ماهه نخست ۱۳۸۸			نه ماهه نخست ۱۳۸۹			عنوان
ارزش (دلار)	وزن	ارزش		وزن (هزار تن)	ارزش		وزن (هزار تن)	
		واحد	میلیون دلار		واحد	میلیون دلار		
۲۹/۸۷	۳۸/۷۲	۴۵۴	۱۴۷۴۰	۳۲۴۷۳	۴۲۵	۱۹۱۴۳	۴۵۰۴۶	صادرات غیر نفتی

ماخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آمارهای مقدماتی گمرک جمهوری اسلامی ایران

آمار مقدماتی واردات در نه ماهه نخست سالهای ۸۹-۱۳۸۸

درصد تغییرات نه ماهه نخست ۸۹ نسبت به نه ماهه نخست ۸۸		نه ماهه نخست ۱۳۸۸			نه ماهه نخست ۱۳۸۹			عنوان
ارزش (دلار)	وزن	ارزش		وزن (هزار تن)	ارزش		وزن (هزار تن)	
		واحد	میلیون دلار		واحد	میلیون دلار		
۲۷/۰۹	-۰/۹۲	۱۰۸۴	۳۷۰۳۶	۳۴۱۷۸	۱۳۹۰	۴۷۰۷۰	۳۳۸۶۴	واردات

ماخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آمارهای مقدماتی گمرک جمهوری اسلامی ایران

فصل پنجم تازه‌های خبری

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی: باید به گونه‌ای عمل کنیم که هدف قانونگذار از ادغام سه وزارتخانه قبلی را با سرعت، دقت و صحت کامل تحقق بخشیم.

طریق تعامل موثر و سازنده با کشورها، سازمانها و ترتیبات منطقه‌ای و جهانی.

7- هماهنگ سازی و پایداری سیاست‌های پولی، مالی، ارزی و تجاری و تنظیم بازارهای اقتصادی در جهت کاهش نرخ بیکاری توأم با ارتقاء بهره‌وری عوامل تولید و افزایش تولید.

8- وجه بیشتر در پرداخت یارانه‌ها به حمایت از سرمایه گذاری، تولید و اشتغال مولد در بخشهای خصوصی و تعاونی.

9- گسترش و استفاده بهینه از ظرفیتهای اقتصادی دارای مزیت‌هایی مانند: گردشگری و حق گذر (ترانزیت).

10- حمایت از تاسیس و توسعه صندوق‌های شراکت در سرمایه برای تجاری سازی ایده‌ها و پشتیبانی از شرکتهای نوپا، کوچک و نوآور.

11- برقراری حمایت‌های موثر از بیکاران برای افزایش توانمندیهای آنان در جهت دسترسی آنها به اشتغال پایدار.

12- توجه ویژه به کاهش نرخ بیکاری استان‌های بالاتر از متوسط کشور.

13- رعایت تناسب بین افزایش دستمزدها و بهره‌وری نیروی کار.

سیاست‌های کلی اشتغال ابلانغی از سوی مقام معظم رهبری به روسای قوای سه گانه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و دبیر شورای نگهبان در

تاریخ 1390/4/28

سیاست‌های کلی اشتغال از سوی مقام معظم رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام در تاریخ 90/4/28 به روسای قوای سه گانه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و دبیر شورای نگهبان ابلاغ گردید که بدین شرح می‌باشد:

1- ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید کارآفرینی و استفاده از تولیدات داخلی به عنوان ارزش اسلامی و ملی با بهره‌گیری از نظام آموزشی و تبلیغی کشور.

2- آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار فعلی و آتی و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه‌های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آنها.

3- ایجاد فرصتهای شغلی پایدار با تاکید بر استفاده از توسعه فناوری و اقتصاد دانش بنیان و آینده نگری نسبت به تحولات آنها در سطح ملی و جهانی.

4- ایجاد نظام جامع اطلاعات بازار کار.

5- بهبود محیط کسب و کار و ارتقاء شاخص‌های آن (محیط سیاسی، فرهنگی، قضایی و محیط اقتصادکلان بازار کار، مالیاتها و زیر ساختها) و حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی و رقابت از راه اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌های ذریبط در چار چوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

6- جذب فناوری، سرمایه و منابع مالی، مبادله نیروی کار و دسترسی به بازارهای خارجی کالا و خدمات از

برنامه‌های عملیاتی و پیشنهادی جناب آقای دکتر شیخ الاسلامی وزیر محترم برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در شرایط کنونی که جهان به سرعت در حال تغییر و تحول است، سرمایه‌های انسانی و اجتماعی در روند توسعه و تعالی جوامع، اهمیت روز افزونی پیدا کرده و مولفه‌های پیچیده و جهان شمولی چون تحولات بازارها و تغییرات فناوری در رقابتی فشرده، اقتصاد جهانی و بازیگران این صحنه را تحت تاثیر قرار داده‌اند.

براین اساس تدوین رویکردهای جدید در زمینه مدیریت کلان جوامع مانند ارتقاء بهره‌وری، توانمندسازی منابع انسانی، توجه به نوآوری و خلاقیت، مهارت آموزی و اقتصادی مبتنی بر دانایی، ضرورتی انکارناپذیر در توسعه و پیشرفت کشورها محسوب می‌شود.

در کشور ما انسجام سیاست‌های کلان بخش‌های تعاون، کار و رفاه و تامین اجتماعی به منظور بسط عدالت اجتماعی و افزایش رفاه جامعه، از اولویتهای اساسی برخوردار است تا با تکیه بر ارزشهای دینی و ظرفیت‌های ملی و بهره‌گیری از توان علمی و عملی نیروهای متعهد و متخصص، امکان تحقق اهداف سند چشم‌انداز در تکوین جامعه‌ای نمونه میسر شود.

با عنایت به تصویب قانون تشکیل "وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی" ضروری است تا وزارتخانه جدید جهت تحقق اهداف قانون‌گذار با مهندسی مجدد و استفاده بهینه از امکانات و منابع مادی و معنوی خود واجد ویژگی‌های ذیل باشد :

تسهیل گر (هدایت گر به جای مجری)
ماموریت محور (به جای سازمان محور)
آینده نگر (پیشگیری به جای درمان)
ارباب رجوع مدار (مردم سالار به جای دیوان سالار)
غیر متمرکز (به جای سلسله مراتب طولانی و تمرکز گرای)
رقابت گرا (متناسب با تغییرات محیط کسب و کار)
نتیجه گرا (تاکید بر ستاده‌ها)
توانمند ساز (با توجه به منابع انسانی و ارتقاء ظرفیت آنان)

قانون مدار (چشم انداز بیست ساله، سیاست‌های کلی نظام، قانون اساسی، قوانین برنامه، قوانین تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

اخلاق مدار (تاکید بر اخلاق حرفه‌ای)
عدالت محور (تخصیص منابع، تصمیمات، رفتارها و توجه به مناطق محروم)
شایسته سالار (در انتصابات و تحولات سازمانی)

**برنامه‌های عملیاتی و پیشنهادی ایشان جهت
تصدی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به شرح
زیر می‌باشد :**

برنامه‌های عملیاتی حوزه تعاون

- 1- پیگیری و اجرای سیاست‌های کلی اصلی 44، ابلاغیه رهبر معظم انقلاب اسلامی در بخش تعاونی
- 2- توسعه مشارکتهای مردمی
- 3- ترویج فرهنگ و دانش تعاونی
- 4- زمینه یابی و بستر سازی تشکیل تعاونیها
- 5- گسترش تعاونیها

- 8- بهبود نام خدمت رسانی حوزه‌های بیمه‌ای و حمایتی
- 9- هدایت منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها در جهت گسترش نظام تامین اجتماعی
- 10- بازنگری و بازتعریف تعهدات صندوق‌ها و شرایط احراز دینفغان
- 11- بازنگری و اصلاح روش‌های ارائه خدمات درمانی
- 12- توانمند سازی افراد و خانوارهای آسیب پذیر و آسیب دیده
- 13- خروج از تصدی‌گری و افزایش مشارکت بخش غیر دولتی
- 14- کاهش نرخ بروز آسیب های اجتماعی

ارائه پیش نویس طرح تمام شماری بنگاه‌های اقتصادی کشور به شورای عالی آمار

با توجه به بند ج ماده 54 قانون برنامه پنجم توسعه، در جهت یکپارچه سازی، ساماندهی و رفع موازی کاری در نظام آماري کشور، به دستگاههای اجرایی اجازه داده شده است در حدود وظایف قانونی خود و در چارچوب ضوابط و استانداردهای مورد تایید شورای عالی آمار نسبت به تولید آمار تخصصی حوزه مربوط به خود اقدام نمایند.

مرکز آمار و اطلاعات بازار کار وزارت کار و امور اجتماعی با توجه به شرح وظایف و مأموریت خود که ارائه آمار و اطلاعات مورد نیاز واحدهای وزارت متبوع اعم از ستادی و اجرایی و پاسخگویی استعلامات آماری خارج از وزارتخانه در زمینه بازار کار می باشد، آخرین بار در سال 1382 اقدام به اجرای طرح آمارگیری از مشخصات چارچوبی کارگاهها در استان‌های کشور

- 6- حمایت مالی و اعتباری و توسعه بازار سرمایه در بخش تعاون
- 7- ارتقاء بهره‌وری
- 8- تقویت شبکه‌های عمودی و افقی
- 9- توسعه تعاملات منطقه‌ای و بین المللی
- 10- بازنگری و تنقیح قوانین و مقررات
- 11- واگذاری تصدیها به بخش تعاونی
- 12- ساماندهی و توسعه آمار و اطلاعات

برنامه‌های عملیاتی حوزه کار

- 1- تنظیم بازار کار و سیاست‌گذاری اشتغال
- 2- تنظیم روابط کار و صیانت از نیروی کار
- 3- توانمند سازی و مهارت آموزی
- 4- اعتلای امور اجتماعی و فرهنگی نیروی کار
- 5- برنامه ملی کار شایسته
- 6- آموزش و پژوهش

برنامه‌های عملیاتی حوزه رفاه و تامین اجتماعی

- 1- توسعه، تقویت و ساماندهی بیمه‌های اجتماعی و سلامت و خدمات حمایتی
- 2- گسترش پوشش بیمه‌ای به اقشار مختلف شاغلان
- 3- اصلاح نظام بیمه بیکاری
- 4- گسترش دامنه پوشش خدمات حمایتی و توانبخشی
- 5- تقویت کمی و کیفی خدمات بیمه های اجتماعی و درمانی
- 6- توسعه خدمات پیشگیرانه، آموزشی و توانمند سازی در حوزه‌های بیمه‌ای و حمایتی
- 7- جلب همکاری و ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های متولی بخش رفاه و تامین اجتماعی

قابل توجه است، ایجاد و یا به روز کردن برخی آمارهای موجود در خصوص بنگاه‌های اقتصادی و شاغلین، تکمیل دقیق تر لایه‌های اطلاعاتی اطلس جامعه کار و تولید کشور را نیز میسر می‌نماید.

هدف کلی طرح مذکور، دستیابی به جامعه آماری کاملی از بنگاه‌های اقتصادی کشور و شاغلین آنها می‌باشد.

اهداف تفصیلی این تمام شماری عبارتند از:

- شناسایی تعداد بنگاه‌ها و شاغلین آنها در بخش‌های مختلف اقتصادی
- شناخت مشخصات و ویژگی‌های شاغلین بنگاه‌های اقتصادی
- شناخت شرایط کاری شاغلین در بنگاه‌های اقتصادی
- تهیه اطلاعات مربوط به بنگاه‌های مشمول قانون کار و مزد و حقوق بگیران مشمول قانون کار کاربردهایی که از انجام طرح مذکور متصور است:
- تعیین چگونگی پراکنش بنگاه‌های اقتصادی کشور برحسب فعالیت اقتصادی آنان بر پهنه جغرافیایی کشور
- امکان اجرای طرح‌های نمونه ای برای پاسخگویی به نیازهای آماری خاص ذینفعان کشور
- رصد نمودن وضعیت کلیه کارگاه‌های کشور و تامین اطلاعات آمارهای مورد نیاز با مشاهده و مصاحبه و دسترسی به آمار و اطلاعات کارگاه‌ها به ویژه کارگاه‌ها و شاغلین مشمول قانون کار کشور

نمود. از سوی دیگر نتایج این طرح به خصوص آمارهای مربوط به بنگاه‌ها و شاغلین مشمول قانون کار، مورد نیاز مبرم واحدهای ستادی و اجرایی و سایر سازمانها بوده و این مهم بارها طی مکاتبات از سوی واحدهای ذیربط به این مرکز اعلام گردیده است، زیرا به ویژه اطلاعات مربوط به مشمولین قانون کار در آمارهای تولیدی سایر دستگاه‌ها موجود نمی‌باشد. شایان ذکر است آخرین طرح سرشماری عمومی کارگاهی مرکز آمار ایران در سال 1381 صورت گرفت که این طرح نیز بنگاه‌ها و شاغلین مشمول قانون کار را پوشش نداده است و همچنان خلا تولید و دسترسی به آمار مشمولین قانون کار در وزارت کار و امور اجتماعی که خود مجری قانون کار می‌باشد، به طور چشمگیری مشاهده می‌گردد. از این رو با گذشت قریب به یک دهه از سرشماری کارگاهی پیشین هم اکنون بیش از قبل نیاز گسترده به اجرای این طرح ملموس است. همچنین، مرکز آمار و اطلاعات بازار کار در سال 1389 موضوع نیازسنجی آمار و اطلاعات بازار کار را که در منشور کاری وزارت کار و امور اجتماعی در دولت دهم نیز بر آن تاکید شده بود، در دستور کار قرار داد. پس از شناسایی مسائل و نیازهای جاری و آتی کلیه واحدهای وزارت متبوع و اولویت بندی و دسته بندی نیازهای آماری متجانس، اقلام آماری که توسط هیچ مرجعی در کشور تولید نمی‌شوند، پس از محاسبه ضریب اهمیتشان استخراج شدند که در نهایت اجرای طرح تمام شماری بنگاه‌های اقتصادی کشور با بیشترین ضریب اهمیت نسبت به سایر طرحها به عنوان اولین طرح جهت پوشش نیازهای آماری واحدهای ستادی و اجرایی وزارت متبوع پیشنهاد گردید.

- فراهم آوردن پیش نیازها (مطالعه موارد مشابه در داخل و خارج کشور، بررسی تجربیات گذشته مرکز و آسیب شناسی آنها)
- برگزاری جلسات متعدد با شرکت‌های نرم افزاری در باب جوانب تکنیکی و اقتصادی مساله
- استخراج عناوین لایه‌های اطلاعاتی مورد نیاز و موجود جهت درج در اطلس
- جمع‌آوری و بررسی پیشنهادات واصله از شرکت‌های نرم افزاری برگزیده
- در پایان سال این مجموعه که شامل 7 فصل زیر می باشد تهیه و به استحضار مقام عالی وزارت رسید.

فصل 1: ساختار جمعیت

- جمعیت
- مهاجرت
- ولادت
- مرگ و میر

فصل 2: نیروی کار

- عرضه و تقاضای نیروی کار
- شاخص‌های کلیدی بازار کار
- وضعیت بازار کار نیروی متخصص (فارغ التحصیلان دانشگاهی)
- وضعیت فناوری
- موانع نهادی رشد اقتصادی و کسب و کار در سطح کشور
- مشاغل خانگی

فصل 3: آموزش

- آموزش عالی (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی)
- آموزش و پرورش
- آموزش فنی و حرفه ای

- تکمیل بانک اطلاعاتی بنگاه‌های اقتصادی به منظور تسهیل و تسریع در تخصیص شناسه یکتا به بنگاه‌ها
- ارائه اطلاعات به مدیران و سیاستگذاران در بخش‌های مختلف جهت تصمیم گیری و برنامه ریزی سیاست‌های کلان اقتصادی و اجتماعی کشور
- ایجاد چارچوبی مناسب برای اصلاح، ویرایش، به روزرسانی، کنترل صحت و دقت داده‌های ثبتی موجود
- ارائه برش استانی و شهرستانی شاخص‌های مهم بازار کار از قبیل نرخ بقای کارگاه، نرخ ایجاد فرصت‌های شغلی، نرخ اشتغال افراد با تحصیلات و مهارت‌های معین و ...
- سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های دیگر دستگاه‌های اجرایی که به آمار و اطلاعات بنگاه‌های اقتصادی نیاز دارند.
- شایان ذکر است طرح مزبور جهت بررسی و اعلام نظر به شورای عالی آمار ارائه گردیده است.

اطلس جامعه کار و تولید کشور

- مرکز آمار و اطلاعات بازار کار در مهرماه سال 1389 در راستای برنامه عملیاتی منشور وزارت کار و امور اجتماعی اقدام به تهیه و طراحی اطلس جامع اشتغال کشور نمود. هدف این طرح نمایش تلفیقی اطلاعات موجود به صورت مکانی در سطوح مختلف دسترسی و تسهیل تحلیل‌ها از طریق ارتباط مستمر با پایگاه داده مرکزی برای بروز رسانی لایه‌های اطلاعاتی و نمایش در قالب سامانه GIS می‌باشد.
- فازهای عملیاتی که در سال 89 انجام گرفت به شرح زیر می‌باشد:

کلی اقدامات شش ماه اول سال 1390 در راستای اجرای

این طرح به شرح زیر می‌باشد :

- جمع‌آوری نظرات و پیشنهادات از سایر ادارات و واحدهای وزارت متبوع در خصوص فهرست تهیه شده بازنگری لایه‌های اطلاعاتی اطلس و تصحیح و تکمیل آن با توجه به نتایج طرح نیازسنجی و نظرات و پیشنهادات سایر واحدها

- جمع‌آوری و بررسی پیشنهادات واصله از شرکت‌های نرم‌افزاری برگزیده

- انتخاب شرکت نرم‌افزاری و انجام مقدمات عقد قرارداد به منظور پیاده‌سازی اطلس به صورت نرم‌افزار تحت وب

اصلاح قانون کار

به منظور بازنگری در مواد قانون کار فعلی، مرکز آمار و اطلاعات بازار کار نظرات و پیشنهادات اصلاحی خود را پس از تنظیم، در اواخر تیرماه سال جاری به معاونت متبوع ارائه نمود.

پیش‌نویس مذکور شامل مواد قانونی 182 و 192 قانون کار که در خصوص نحوه ارسال آمار و اطلاعات توسط کارفرمایان و ارائه پیشنهاداتی در خصوص آیین‌نامه اجرایی آن مواد می‌باشد.

همچنین افزودن فصلی با عنوان آمار و اطلاعات در این قانون به منظور الزام در ارسال اطلاعات از جمله ارسال نسخه‌ای از قرارداد کار، اعلام خاتمه قرارداد کار، اعلام انجام کار اضافی، اعلام حوادث ناشی از کار، ارسال قرارداد کارآموزی، اعلام قطع رابطه استخدامی تبعه بیگانه، ارسال نسخه‌ای از پیمانهای دسته‌جمعی از طرف کارفرمایان پیشنهاد گردید.

فصل 4 : وجوه اقتصادی

- بودجه و برنامه های مالی دولت

- هزینه و درآمد خانوار

- شاخص های قیمت

- حسابهای ملی مزیت های رقابتی استانها

- شاخص های فضای کسب و کار

فصل 5: روابط کار

- بازرسی کار

- مراجع حل اختلاف

- نظارت بر نظامهای جبران خدمت

- سازمان های کارگری و کارفرمایی

- شوراهای اسلامی کار

- انجمن صنفی

فصل 6: کارگاه‌ها – بخش‌های " کشاورزی، صنعت

و خدمات "

- فعالیت اصلی کارگاه

- مشمول قانون کار

- بعد کارگاه

- وضعیت بیمه

- مزد و بهره وری

فصل 7: خدمات اجتماعی و فرهنگی

- امور اجتماعی و خدمات رفاهی کارگران

- امور فرهنگی

- امور ورزشی به تفکیک استان و شهرستان

در سال 1390 عنوان این مجموعه به "اطلس جامعه کار و تولید کشور" تغییر یافت و با توجه به نظرات و پیشنهادات سایر ادارات و با توجه به نتایج طرح نیازسنجی (که در این مرکز انجام شده است) اصلاحات و تغییرات در این مجموعه اعمال گردید. به طور

نیروی انسانی و برقراری تعادل در عرضه و تقاضای بازار کار در مناطق مختلف جغرافیایی کشور و تامین نیازهای آماری ذینفعان داخل و خارج از وزارت متبوع می باشد.

اهداف تفصیلی این سامانه را می توان به شرح زیر فهرست کرد:

- ایجاد درگاه الکترونیکی واحد (پورتال جامع بازار کار) جهت تسهیل، تدقیق و تسریع عملیات های اجرایی، یکسان سازی شیوه های اجرا، شفاف سازی فرایندها و عملکردها

- پیاده سازی دولت الکترونیک جهت خدمت رسانی بهتر به مراجعه کنندگان، حذف مراجعات مکرر حضوری و ارایه کد پیگیری

- یکپارچه سازی سیستم های عملیاتی وزارت متبوع از لحاظ واسط کاربری، تعاریف و مفاهیم، استانداردها به منظور افزایش قابلیت انعطاف و تغییرپذیری آنها، ایجاد ارتباط نظام مند بین واحدهای مختلف، سهولت ارتباط با منابع اطلاعاتی یا عملیاتی خارج سازمان و افزایش بهره وری استفاده کنندگان از آنها

- تجمیع و تمرکز آمار و اطلاعات و ایجاد بانک اطلاعاتی واحد، جامع و یکپارچه از بنگاه ها و نیروی کار کشور به منظور ارتقای برنامه ریزی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

- دستیابی به اطلاعات بنگاه ها و شاغلین مشمول قانون کار کشور به منظور تامین نیازهای آماری وزارت متبوع - ثبت و به روز رسانی هر گونه تغییرات و وقایع در وضعیت بنگاه ها و شاغلین در طول زمان به همراه شرح وقایع

همچنین پیشنهاد شد در فصل جرایم و مجازاتها در صورت عدم ارسال اطلاعات، کارفرمایان مشمول جریمه گردند.

طرح کامل سازی، انسجام بخشی و روزآمدی آمار و

سیستم های بازار کار

طرح کامل سازی، انسجام بخشی و روزآمدی آمار و سیستم های بازار کار با 2 چشم انداز زیر توسط مرکز آمار و اطلاعات وزارت متبوع پیشنهاد گردید:

1- وزارت متبوع با برخورداری از درگاهی یکپارچه از سیستم های اطلاعاتی - عملیاتی علاوه بر پیاده سازی دولت الکترونیک و خدمت رسانی به ارباب رجوع، از پایگاهی متمرکز از اطلاعات کارگاهها و شاغلان کشور برخوردار می باشد.

2- وزارت متبوع در راستای استقرار نظام جامع اطلاعات بازار کار علاوه بر برخورداری از آمارهای ثبتي حاصل از درگاه یکپارچه، با اجرای طرحهای میدانی مرتبط با بازار کار و ارتباط با سایر تولید کنندگان آمار و اطلاعات بازار کار (اعم از آمارهای ثبتي و میدانی) مانند مرکز آمار ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی، سایر وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی اطلاعات اثربخشی برای برنامه ریزی و تصمیم گیری ذینفعان بازار کار ارائه می نماید.

هدف از ایجاد درگاه الکترونیکی واحد، ارتباط سیستم ها و تشکیل بانک اطلاعاتی جامع از مشخصات بنگاه های اقتصادی و نیروی کار کشور و به هنگام نگهداشتن این بانک اطلاعاتی به منظور استفاده در برنامه ریزی های

جدی این واحد می باشد. یکپارچگی سیستمها طراحی جدید، ایجاد تغییر، انتقال، به روزرسانی، تهیه پشتیبان از آنها را تسهیل کرده و در زمینه نرم افزار، سخت افزار، شبکه، پهنای باند و... صرفه جویی خواهد شد.

- مرکز آمار و اطلاعات بازار کار: پاسخگویی به نیازهای آماری و اطلاعاتی واحدهای مختلف وزارت متبوع و سازمانهای دیگر به ویژه در زمینه آمار و اطلاعات کارگاهها، شاغلان و بیکاران کشور نیاز جدی این مرکز است.

آمارهای ثبتی تولید شده از طریق یکپارچه سازی سیستمهای اطلاعاتی - عملیاتی می تواند بسیاری از نیازهای آماری در زمینه کارگاهها و شاغلان کشور را پوشش داده و زمینه تعامل اطلاعاتی این مرکز با سایر سازمانها جهت عقد تفاهم نامه همکاری و تبادل اطلاعات را بوجود آورد.

فازبندی اجرای پروژه

به منظور تسهیل در مدیریت پروژه و کنترل ریسک های موجود در مسیر پیاده سازی سامانه، اجرای این پروژه در دو فاز پیگیری می شود.

فاز اول:

- 1) انجام مطالعات شناسایی زیرسیستمهای وزارت متبوع با خروجی های زیر:
- 2) جمع داده های موجود وزارتخانه
- 3) پیاده سازی و راه اندازی پورتال جامع وزارتخانه با قابلیت های ذیل:
- الف) اطلاع رسانی
- ب) خدمات الکترونیکی
- ج) نظارت و گزارش گیری

- گسترش و تعمیق زیرساختهای فرهنگی و فنی لازم جهت استقرار نظام داده آمایی ثبتی

- تعامل و ارتباط تنگاتنگ با سایر سازمانهای مرتبط به منظور تجمیع بانکهای اطلاعاتی مرتبط با بازار کار و ارتقای نظام آماری کشور و ساماندهی آمار و اطلاعات عرضه و تقاضای نیروی کار

ذینفعان

- مدیران ارشد و مدیران ستادی وزارت متبوع: این مدیران نیازمند آمار و اطلاعات کلان از وضعیت کارگاهها و شاغلان، به ویژه کارگاهها و شاغلان مشمول قانون کار، به منظور برنامه ریزی و تصمیم سازی هستند.

- مدیران اجرایی وزارت متبوع: این مدیران علاوه بر آمار و اطلاعات، نیازمند مکانیزه نمودن فرایندهای اجرایی واحد خود و ارتقای سطح خدمت رسانی هستند.

- کارشناسان وزارت متبوع: این افراد به آمار و اطلاعات برای تجزیه و تحلیل بازار کار و برخورداری از سیستمهای عملیاتی جامع، بدون اشکال و دارای واسط کاربری مناسب برای اجرای وظایف و تکالیف محوله نیاز دارند.

- مراجعه کنندگان: اغلب مراجعه کنندگان به واحدهای وزارت متبوع شامل کارفرمایان، شاغلان و بیکاران می باشند. پاسخگویی سریع، راهنمایی و هدایت صحیح و خدمت رسانی در یک درگاه واحد در اینترنت با ارایه کد پیگیری از عمده نیازهای آنها می باشد.

- مدیریت فناوری اطلاعات: تسهیل در مدیریت سیستمهای اطلاعاتی - عملیاتی وزارت متبوع با یکپارچه سازی این سیستمها و ایجاد درگاه الکترونیک واحد نیاز

بهبود و ارتقای طرح‌های آماری مرکز آمار ایران
 جلسه‌ای در تاریخ 90/4/15 در مرکز آمار ایران با حضور کارشناسان دفتر جمعیت نیروی کار و سرشماری آن مرکز و همکاران مرکز آمار و اطلاعات بازار کار به منظور بررسی درخواست‌های این مرکز در خصوص اقلام آماری مرتبط با آمارگیری از نیروی کار، آمارگیری از هزینه و درآمد خانوار و آمارگیری از گذران وقت برگزار گردید. نتایج و مصوبات این جلسه به شرح زیر می‌باشد:

طرح آمارگیری از نیروی کار:

در خصوص طرح آمارگیری از نیروی کار مقرر گردید:
 - تصمیم‌گیری در خصوص درج کد ملی در پرسشنامه طرح نیروی کار، به بعد از اجرای طرح سرشماری نفوس و مسکن سال 90 موکول شود.
 - جهت احصاء مشخصه معلولیت به دلیل پیچیدگی امر سنجش مقرر شد که در این خصوص به نتایج سرشماری اکتفا شود.

- در خصوص سوالات تنظیمات ساعات کار (کار منعطف، کار شبانه و ...) مرکز آمار و اطلاعات بازار کار مستندات نظری و شیوه سنجش آن را جهت بررسی بیشتر به کارشناسان مرکز آمار ایران ارائه نمایند. همچنین در خصوص سنجش چند پیشگی مقرر شد به مستندات طرح اشتغال و بیکاری خانوار مراجعه و بررسی گردد.

- درج پرسشی در مورد مهارت کارگران در پرسشنامه نیروی کار منوط به مطالعه کارشناسان مرکز آمار و اطلاعات بازار کار در خصوص نحوه بیان این پرسش و

4) طراحی معماری کلی سامانه "کارآوسبک" براساس اطلاعات حاصل از بند 1

5) پیاده سازی، اصلاح یا راه اندازی نرم افزارهای on-paperless برای پشتیبانی 2 تا 3 زیرسیستم دارای اولویت و نصب آنها روی پرتال جامع برای ارائه خدمات الکترونیک

فاز دوم:

1) پیاده سازی، اصلاح یا راه اندازی نرم افزارهای on-line و paperless برای پشتیبانی سایر زیرسیستم‌های وزارت متبوع به ترتیب اولویت و نصب آنها روی پرتال جامع برای ارائه خدمات الکترونیک

2) انجام مطالعات شناسایی زیرسیستم‌های سایر دستگاه‌های اجرایی به منظور اتصال به سامانه "کارآوسبک"

3) ایجاد ارتباط بین سامانه "کارآوسبک" و زیرسیستم‌های سایر دستگاه‌ها

نیازسنجی آموزشی

مرکز آمار و اطلاعات بازارکار همانند سال گذشته به منظور ارتقاء و بهبود کیفیت اطلاعات آماری و نیز تکمیل دانش آماری کارشناسان آمار و تحلیل‌گران سیستم ستادی و استانی به مناسبت گرامیداشت هفته آمار در تاریخ یکم و دوم آبانماه 1390، اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی تحت عنوان: تولید، اعتبارسنجی و کاربرد آمارهای رسمی با حضور مدیران، صاحب‌نظران دانشگاهی و با همکاری اداره آموزش وزارت متبوع نموده است. تاکنون مراحل معرفی، هماهنگی، برنامه‌ریزی و مکاتبه دوره‌های آموزشی مذکور صورت گرفته است.

طرح آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت‌های

تحقیق و توسعه

طرح آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت‌های تحقیق و توسعه توسط مرکز آمار ایران به منظور سنجش و اندازه‌گیری شاخص‌های علم و فناوری از سال 1376 به صورت هر دو سال یکبار و از سال 1388 به صورت سالیانه اجرا شده است. در طرح آمارگیری از فعالیت‌های تحقیق و توسعه در سال 1389 به سه زیر جامعه ذیل مراجعه و کسب اطلاع شده است:

1- مراکز و موسسات تحقیقاتی

2- کارگاه‌های صنعتی بالای 50 نفر کارکن دارای بخش تحقیق و توسعه

3- کلیه دانشگاه‌های و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم (شامل واحدهای پیام نور و موسسات آموزش عالی غیر انتفاعی واقع در مراکز استان‌ها به جز دانشگاه‌های علمی کاربردی)، همچنین واحدهای جامع بسیار بزرگ و بزرگ دانشگاه آزاد اسلامی

نتیجه‌گیری در جلسات مشترک پس از سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال 90 گردید.

- پرسش در خصوص شیوه‌های جستجوی کار برای شاغلین و همچنین در مورد حقوق و دستمزد در طرح نیروی کار مقدور نیست.

- تعداد شاغلین خانگی از طرح فعلی نیروی کار قابل استحصال است.

- مقرر شد استخراج نام کشور در پرسش نوع تابعیت و وضعیت بیمه شاغلین به واسطه شغل دوم بررسی گردد.

در خصوص طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار:

در خصوص طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار مقرر گردید:

- ارائه نتایج با گزینه‌های ایرانی و افغانی و سایر بررسی شود.

- اطلاعات درآمد اعضای خانوار از طرح فعلی هزینه و درآمد قابل ارائه است.

طرح گذران وقت:

در خصوص طرح آمارگیری گذران وقت مقرر گردید:

- اجرای طرح در نقاط روستایی بررسی شود.

- تغییر جامعه آماری از 15 ساله و بیشتر به 10 ساله و بیشتر بررسی شود.

در پایان مقرر گردید اعمال هرگونه تغییری در طرح‌های مذکور (به واسطه توافقات حاصله) برای تامین نیازهای مرکز آمار و طلاعات بازار کار منوط به زمان بازنگری طرح در آینده گردد.

نتایج منتخب طرح آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه 1388

تغییرات (درصد)	1388	1387	شرح
-3/7	52255	54283	تعداد کل محققین (تمام وقت و معادل تمام وقت)
-0/8	39606	39302	محقق مرد.....
-15/6	12649	14981	محقق زن.....
+3/7	63019	60778	تعداد کل پروژه‌های تحقیقاتی
+13/1	18167	16060	بنیادی
+2	34360	33695	کاربردی
+4/8	10492	11023	توسعه‌ای
+22/3	2710020	2215703	مصارف واسطه (میلیون ریال)
+41/1	9278917	6574393	ستانده (میلیون ریال)
+50/7	6568897	4358691	ارزش افزوده (میلیون ریال)
+6/1	2780495	2620110	تشکیل سرمایه (میلیون ریال)

آموختگان زن پس از فراغت از تحصیل بیشتر در بخشی به جز، بخش‌های تحقیقاتی مشغول به کار شده‌اند. تعداد کل پروژه‌های تحقیقاتی نسبت به سال 1387 رشدی معادل 3/7 درصد و پروژه‌های بنیادی 13/1 درصد رشد داشته‌اند در حالی که پروژه‌های توسعه‌ای به میزان 4/8 کاهش یافته‌اند.

با توجه به جدول فوق ملاحظه می‌شود که تعداد محققین کشور از 54283 نفر در سال 1387 به 52255 نفر در سال 1388 رسیده است که کاهش تقریباً معادل 4 درصد را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که این کاهش، از کم شدن محققان زن ناشی شده و به نظر می‌رسد دانش

ارزش سرمایه گذاری

کشور، تهران با 964736 میلیون ریال (34/7 درصد) بیشترین و استان هرمزگان با 610 میلیون ریال (0/0002 درصد) کمترین میزان سرمایه گذاری را به خود اختصاص داده‌اند.

در سال 1388 میزان سرمایه گذاری واحدهای دارای فعالیت تحقیق و توسعه، 2780495 میلیون ریال بوده است. نتایج طرح نشان می‌دهد که در میان استان‌های

میزان و درصد ارزش سرمایه گذاری واحدهای دارای فعالیت تحقیق و توسعه برحسب استان در سال 1388

بر حسب میلیون ریال

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	مازندران	مرکزی	خراسان رضوی	سایر استان‌ها
ارزش سرمایه گذاری	2780495	964736	485879	219440	132087	99605	878748
درصد	100	34/7	17/5	7/9	4/8	3/6	31/6

ارزش افزوده

بررسی میزان ارزش افزوده ایجاد شده توسط کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه حاکی از آن است که استان تهران با 3263269 میلیون ریال (49/7 درصد) بیشترین و استان خراسان جنوبی با 6124 (0/09 درصد) کمترین ارزش افزوده را دارا بوده‌اند.

نتایج طرح آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه در سال 1388 نشان می‌دهد که میزان ارزش افزوده ایجاد شده توسط کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه 6568897 میلیون ریال بوده است.

میزان و درصد ارزش افزوده ایجاد شده واحدهای دارای فعالیت تحقیق و توسعه برحسب استان در سال 1388

بر حسب میلیون ریال

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	مازندران	آذربایجان شرقی	گیلان	سایر استان‌ها
ارزش افزوده	6568897	3263269	452560	436757	299519	213669	1903122
درصد	100	49/7	6/9	6/6	6/4	4/6	29/0

تمهیدات لازم جهت اجرای سرشماری عمومی

نفوس و مسکن 1390

در همین راستا، عادل آذر رئیس مرکز آمار ایران همکاری و هماهنگی‌های لازم با عوامل سرشماری در تمامی استان‌ها به منظور تامین امکانات و تسهیلات لازم در زمان آموزش و اجرای سرشماری از تاریخ 90/6/12 لغایت 90/8/22 را خواستار شدند.

همچنین از کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی، ارگانها و دانشگاهها تقاضا نمودند، ترتیبی اتخاذ نمایند تا زمان اجرای طرحهای آماری خویش با اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن تداخل نداشته باشد.

هفتمین سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال 1390 و در اجرای ماده (4) براساس تصویب نامه شماره 1265810/ت مورخ 86/2/24 هیات دولت از تاریخ 90/8/2 تا 90/8/22 توسط مرکز آمار ایران انجام می‌شود. همچنین براساس ماده (5) قانون یاد شده تمامی وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و موسسات دولتی وابسته به دولت و شرکتهای دولتی و استانداری‌های کشور مکلفاند نیروی انسانی و سایر تجهیزات مورد نیاز را در طول دوره آموزش و اجرای طرح در اختیار این مرکز قرار دهند.

اطلاعات مربوط به تعاونی‌های کشور

شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی آماده بهره برداری در هفته تعاون - شهریور 1390 به تفکیک گرایش

فرصت شغلی	تعداد اعضا	تعداد	رشته
1055	1414	97	کشاورزی
490	347	5	عمرانی
2049	2175	227	صنعتی
242	263	14	فرش دستباف
92	357	8	تامین نیاز تولید کنندگان
202	12031	20	تامین نیاز مصرف کنندگان
3053	4580	345	خدمات
508	1015	27	حمل و نقل
34233	35812	281	مسکن
2	160	1	اعتبار
14	21	3	تامین نیاز صنوف خدماتی
1084	901	23	تولیدی توزیعی
43116	59137	1057	جمع

ماخذ: نشریه تعاونی‌های کشور در آیینیه آمار - ویژه افتتاحیه هفته تعاون 1390

تعاونی‌های آماده بهره برداری در هفته تعاون - شهریور 1390 به تفکیک استان

نام استان	تعداد	تعداد اعضاء	فرصت شغلی
آذربایجان شرقی	10	306	227
آذربایجان غربی	25	2830	218
البرز	16	1172	1706
اردبیل	22	236	210
اصفهان	97	4385	5470
ایلام	13	198	68
بوشهر	21	788	674
تهران	31	3160	372
چهارمحال و بختیاری	55	1784	778
خراسان جنوبی	82	702	243
خراسان رضوی	57	1781	723
خراسان شمالی	41	2908	849
خوزستان	29	5476	967
زنجان	31	1206	477
سمنان	33	1703	792
سیستان و بلوچستان	23	857	1186
فارس	20	2268	17208
قزوین	15	1273	572
قم	11	5888	713
کردستان	19	525	873
کهگیلویه و بویر احمد	36	3171	710
کرمانشاه	12	477	195
کرمان	21	155	95
گیلان	11	85	163
گلستان	44	1093	428
لرستان	58	442	548
مازندران	10	907	299
مرکزی	65	1678	1207
هرمزگان	22	7148	2487
همدان	37	3693	2187
یزد	90	842	474
جمع کل	1057	59137	43116

ماخذ: نشریه تعاونی‌های کشور در آیینیه آمار - ویژه افتتاحیه هفته تعاون 1390

منابع موجود در زمینه واژه، نظرات ارسال شده و تعریف نهایی) و تکمیل فرم "شناسه واژه"

- دعوت از نمایندگان دفاتر مرتبط مرکز آمار، صاحب نظران و نمایندگان سازمانها و دستگاههای اجرایی مرتبط، به منظور ارائه تعریف جامع و مانع از واژه در جلسات کارشناسی

- اخذ تاییدیه از شرکت کنندگان در جلسه و مدیران مستقیم آنها

- ابلاغ تعاریف نهایی توسط مرکز آمار ایران به کمیته آمار بخشی سازمانها و دستگاههای اجرایی برای استفاده در طرحها و گزارشهای آماری و منابع ثبتی

- اطلاع رسانی در پایگاه مربوطه در مرکز و چاپ کتاب تعاریف و مفاهیم استاندارد

تاکنون 2576 واژه آماری به همراه تعریف نهایی، شناسنامه تعریف و تاییده به آنها در درگاه ملی آمار ایران، بخش محصولات قرار گرفته است.

فهرست واژه‌های استاندارد شده

آموزش پودمانی - آموزش حضوری - آموزش غیر حضوری - آموزش مجازی - آموزش عالی - آموزش نیمه حضوری - آموزشکده - آموزشگر پاره وقت موسسه آموزش عالی - آموزشگر تمام وقت موسسه آموزش عالی - آموزشگر حق التدریسی موسسه آموزش عالی - آموزشگر موسسه آموزش عالی - آموزشگر نیمه وقت موسسه آموزش عالی - پذیرفته شده - پژوهشگاه - پودمان - ثبت نام شده آموزش عالی - دانش آموخته - دانشجو - دانشکده - دانشکده مستقل - دانشگاه - دکتری تخصصی پیوسته - دکتری تخصصی - دکتری حرفه ای - دکتری عمومی

تعاریف و مفاهیم استاندارد بخش آموزش، پژوهش و فناوری

استفاده از استانداردهای آماری از جمله تعاریف و مفاهیم و طبقه بندی های آماری یکسان منجر به ارایه نتایج آماری با قابلیت مقایسه پذیری مکانی و زمانی اطلاعات آماری تولید شده و ایجاد انسجام در نظام آماری کشور میشود. در همین راستا مرکز آمار ایران در اجرای مفاد بند 6 ماده 3 قانون خود و به منظور رفع مشکلات ناشی از یکسان نبودن تعاریف مورد استفاده در طرحهای آمارگیری و آمارهای ثبتی دستگاههای اجرایی مختلف کشور، استاندارد سازی تعاریف و مفاهیم آماری بر اساس یک فرایند از پیش طراحی شده در برنامه کار خود قرار داده است و با تشکیل گروه کاری متشکل از همکاران دفتر استانداردها و نظارت بر طرحهای آماری، دفاتر مرتبط مرکز آمار ایران و دستگاههای اجرایی مربوط و برگزاری جلسات کارشناسی متعدد، اقدام به بررسی و تصویب نهایی تعاریف واژه‌های بخش آموزش، پژوهش و فناوری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نموده است که به پیوست تعاریف استاندارد شده ذکر گردیده است.

فرآیند استاندارد سازی تعاریف و مفاهیم

- دریافت و بررسی واژه‌ها (اعم از واژه‌های مصوب شورای عالی آمار یا واژه‌های اعلام شده از طرف دستگاههای اجرایی مربوطه) در جلسات کارشناسی و تکمیل فرم بررسی واژه‌ها و فرم نتایج بررسی

- آماده سازی اطلاعات مربوط به واژه‌ها (از قبیل شماره قلم ثبتی، واژه‌های مترادف، مرتبط، تعاریف و

ارشد نا پیوسته - کارشناسی نا پیوسته - گروه آموزشی
موسسه آموزش عالی - موسسه آموزش عالی دولتی -
موسسه آموزش عالی غیر دولتی / غیر انتفاعی - مدرس
پاره وقت موسسه آموزش عالی - مدرس تمام وقت
موسسه آموزش عالی - مدرس موسسه آموزش عالی -
مدرس نیمه وقت موسسه آموزش عالی

(پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی) - دوره تکمیلی
تخصصی بالینی پزشکی - رشته تحصیلی - شهریه -
شهریه ثابت - شهریه متغیر - شورای گسترش آموزش
عالی - عضو هیات علمی پاره وقت - عضو هیات علمی
تمام وقت جغرافیایی - عضو هیات علمی حق التدریسی
- عضو هیات علمی مدعو - عضو هیات علمی نیمه
وقت - کاردانی پیوسته - کاردانی ناپیوسته -
کارشناسی - کارشناسی ارشد پیوسته - کارشناسی